

312631

వృత్తి దిన ము వ్రక టిం వంబ దు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 13-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY 13th NOVEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమోదూలనాథస్వామివార్షిక కార్తికమాస బహుళ అష్టమి

సంచిక ౧౮౪
No. 184

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

కక్క వర్కలు

కాన్య మైన పనులు

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజి దేవచంద్.

విజయవాడ, 21-చై నాబాదా, మద్రాసు.

ధరలబాటికా ఉచితము.

అవి మీ గొంతునకు సుఖమునిచ్చి దగ్గును నివారింప చేయును.

దగ్గుచాల హానికరమైనదియు, అపరిశోధితమైనదిగా యున్నది. అది గొంతును పుండుచేసి క్రమముగా
స్వామోనియా మొదలగు వ్యాధులుగా మార్చిపొందించును. ఇలాన్స్ పాస్టిల్స్ నీకు తక్షణమే శుభము యిచ్చును.
ఈ యింపైన పాస్టిల్స్ ను నేవించినయెడ నీకుండు గొంతుపుండు, దగ్గు వీటిని నివారింప చేయును. అది జలుబు,
రోమ్ముపడినములకు కూడ అయ్యుల్కునుగు బేషధము. "ఇలాన్స్ పాస్టిల్స్" (కుళ్లి పోకుండ చేసెడు పదార్థము
గనుక అది పురులవల్ల గలుగు అంటువ్యాధులకు ఆపివేయును. అది ప్రపంచములో గల ఒక గొప్ప హాస్పిటల్ లో
నుండి గొప్పనూత్రముచే తయారుచేయబడినది. దానిని ఆనేకలు పెక్కుచోట్లనుండు వాడి దానియొక్క పలికెనును
అనుభవించిరి.

EVANS SONS LESCHER & WEBB,

LIVERPOOL,

LONDON.

EVANS'
ANTISEPTIC THROAT
PASTILLES

619

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునందు

కలకత్తా మెయిలు	బయలుదేరు వేళ	వచ్చువేళ
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ఫాల్గు ప్యాసింజరు	— సాయం 5-55 గం	—
" " " " " "	రాత్రి 7-30 గం	—
గుమ్మడిపూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం	—
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 8-55 గం	—
" ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం	—
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 గం సా 4-25 గం	—
రేణిగుంట " "	సా 6-30 గం మ 12-0 గం	—
" " " " " "	— రాత్రి 9-10 గం	—
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం	—
" ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం మ 2-25 గం	—
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం	—
" " " " " "	ఉద 8-45 గం రాత్రి 8-40 గం	—
జోలార్పేట " "	మధ్యాహ్నం 1-0 గం	—
అక్కోణం " "	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం	—
పల్లిమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 9-45 గం ఉద 7-15 గం	—
నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం	—
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం	—

మద్రాసు ఎగ్జర్సు స్టేషనునందు

సిలోన్ జోట్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరుకొండ్రుపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం " "	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
పార్వతీ " "	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం

మద్రాసు బీచి స్టేషనునందు

తిరుచిరాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-20 గం
కంచీవరం " "	సాయం 5-24 గం ఉద 9-35 గం

గుడివాడ

(స్వీయవిశేషం)

ముగ్గుడ పాఠశాల

సంవత్సర 11:—ఆంధ్రదేశమునందు ముగ్గుడ పాఠశాల లేని కొంతమంది తీర్పులకు, ముగ్గుడ ప్రచారమునకు ప్రవృత్తి ముల దోడ్పడుటకు, మా పట్టణములోని అగ్రహారమున, వైదిక ధర్మానుష్ఠానము బ్రాహ్మి శాస్త్రము వెంకటేశ్వరస్వామి గారు సంకల్పించి, వారి స్థలములో ముగ్గుడ పాఠశాల నిమిత్తము ప్రత్యేక భవనమును నిర్మించి, అందు యా కార్తీక బహుళ తదియ అదివారమున, పాఠశాల అధ్యాపకులుగ నియమించబడిన బ్రహ్మశ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామిగారిని ప్రవేశ పెట్టిరి. శ్రీ అవధానముగారు ముగ్గుడధ్యక్షులగుట. ఈ పాఠశాలలో ముగ్గుడ స్వాధ్యాయము, స్మార్తము బోధించుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ సంస్థాపకులు, నిర్వాహకులును శ్రీ కామేశ్వరస్వామిగారు, ముగ్గుడ కాలియము, అభిమానులును, యీ పాఠశాలకు విద్యార్థుల సంఖ్య విద్యాలయమున ప్రోత్సహించెదనగాక యని విజ్ఞప్తి గావించుచున్నారు.

భాగవతసప్తాహము

శ్రీ భీమేశ్వరస్వామిగారి ఆలయమున గత అదివారము నుండియు, కొల్లూరు గ్రామవాస్తవ్యుల బ్రాహ్మి శ్రీ నైవేద్యం రామకృష్ణశాస్త్రిగారు ప్రతిదినమున మూర్త్యుపూజా మూర్త్యుప్రసాదపర్యంతము సంస్కృత భాగవతమును జదివి అర్చన చేయుచున్నారు. ఈ సప్తాహము రానున్న తివారముతో సంతమగును. భాగవతమును వినుటకు శ్రీ పురుషులు బహు సంఖ్యాకులుగ విచ్చేయుచున్నారు.

గృహనిర్మాణ కార్యక్రమము

నై సంఘముయొక్క భాగస్వాములగు గత అదివారము సాయంత్రము సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయోగి శివరాం పున్నయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. శ్రీయ్యతులు శివరాం పున్నయ్యపంతులు, చోడవరపు సుబ్బారావుపంతులు, నూకలవాటి వేణుగోపాలపంతులు, యరబడ్డ వెంకటాచార్యులు, వరెం వెంకటేశ్వరగార్లు నూతన పాఠశాల నిర్మాణమునకు నిర్ణయించిరి.

భూమిలేన భూమితాళి బ్యాంకు

గుడ్లపల్లె భూమితాళి బ్యాంకు పరిపాలనలో, గుడివాడ, మండపాడు, బేతవోలు, నిలివరీపాడు వగైరా గ్రామములను చేర్చుకొనవచ్చునని, లోగడ గుడ్లపల్లె బ్యాంకు మహాజనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ఆమోదించుచు, తదనుగుణముగ బైలాను సవరణ గావించుటకు కోఆపరేటివు రిజిస్ట్రార్ గారు అంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది.

శ్రీ ధన్వంతరియంత్రసము

ఈ కార్తీక బహుళ త్రయోదశి రోజున శ్రీధన్వంతరియంత్రసము జరుపుటకు “ఆరేణిపార్వతి” సంస్థాపకులు విరివిగ ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఆ సంధర్భమున సుప్రసిద్ధ ఆయోధ్యదాభిమానులు యాపస్వామిమల నానందగారు.

బి క్లబ్ లు

11-11-30 నిన్నటిరాత్రి మా గ్రామములో ఆస్పత్రికా నివారణ గూర్చియు మద్యపానవిషేధమును గూర్చియు మీటింగు చేయబడినది. ఈసభకు అవసరమగు కమిటీ వెంకటేశ్వరస్వామిగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. సభలో రావు సత్యవారాధిగారు (మితవాన సంఘాధ్యక్షుని) నుండి డాక్టరు కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు, (గొల్లలూరువాడ) నుండి మాట్లాడిరి. ముందుగా మితవాన సంఘమువారు టెంపరరరీ కమిటీని మేజిక్ లాన్సింగు మీద ప్రాధమికముగా ఆసాధ్యము చేసియు మొదలగు నవి ఎల్లాగొచ్చునో చూపించిరి. తరువాత రావు సత్యవారాధిగారు మాట్లాడుచు సారా కల్లు త్రాగినందువల్ల పూజితీర్థము కాల్గము (గుండెకాయ) పాడగును. జలోదరమువచ్చును. కాబట్టి త్రాగుట మంచిదికాదని యుక్తియుక్తముగా వివరించుచు మాట్లాడిరి. తరువాత డాక్టరు కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు వీరు మూడురోజులు 8,9,10 తారీఖులనుండి ఆస్పత్రికి వచ్చుచు వీరు లగువారి కందరికి మందుల నిచ్చుచు కాలరస్సు మొదలగు ఇంజక్షన్లు నిచ్చుచు విశ్వహాన ప్రేమను జూపుచుండిరి. వీరు ఆస్పత్రికానివారణ గూర్చి మాట్లాడుచు కుత్రియ వైశ్య మాద్రాడులగు మనము సత్రములలోను దేవాలయములలో బ్రాహ్మణులతో సరిపమానముగా నుండవలెనను తలచు మనము మన కంటే పతితజాతులను మనతో సమానముగా జూచుట మనవిధి మనకర్తవ్యము, మనమాఖ్యగర్వము, అని చెప్పిరి. తరువాత అధ్యక్షులు, నక్సల్, శ్రోతలను, అభివాదములు తెల్పిరి. జయజయ ధ్యానములతో సభ ముగిసెను.

కొత్త సదానందమూర్తి.

ప్రకటన

1930 సంవత్సరం ఆక్టో 10 వల్ల సవరణ కాబడినట్టి 1920 వ సంవత్సరం మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ, ఆక్టో 78 వ శ్లోకముయొక్క మొదటి ప్రావైజు ప్రకారము సమస్త మయ్యివారికి తెలియజేయునది యేమనగా:—

(1) ఒక్క యింట్లయొక్క సంవత్సర ఆదాయవిలువ (Annual Value) వైవి మాత్రమే నూటికి రెండు వంతున వై ఆక్టో 81 శ్లోకను ప్రకారము ఇంట్లనుండి కుప్పవగైరాలను తొలగించుటకు (స్కా-వేజింగు) వచ్చును.

(2) వై ఆక్టో 93 శ్లోకను ప్రకారము ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము ఆయా తరగతుల వారి రాబట్టువై వాటికి ఎక్కువగా చూపబడిన రేట్లు ప్రకారము వృత్తి వస్తున్నా.

తరగతి.	అర్థసంవత్సరపు రాబట్టు ఆదాయము	అర్థసంవత్సరపు పన్ను
		రు. అ. పై.
I	రు 21000 లకు మించినచో	275—0—0
II	రు 18000 కు మించి 21000 లకు మించినచో	225—0—0
III	రు 12000 ,, 18000 ,,	150—0—0
IV	రు 9000 ,, 12000 ,,	85—0—0
V	రు 6000 ,, 9000 ,,	55—0—0
VI	రు 4200 ,, 6000 ,,	28—0—0
VII	రు 3000 ,, 4200 ,,	20—0—0
VIII	రు 1800 ,, 3000 ,,	10—0—0
IX	రు 1200 ,, 1800 ,,	6—0—0
X	రు 600 ,, 1200 ,,	3—0—0
XI	రు 300 ,, 600 ,,	1—8—0
XII	రు 150 ,, 300 ,,	0—8—0

(3) వై ఆక్టో 89, 105 శ్లోకనుల ప్రకారము వాహనములపైని, జంతువులపైని, బండ్లపైని అర్థసంవత్సరపు పన్నులు 30-9-1930 తేదీతో అంతమయ్యే అర్థ సంవత్సరములో అమలులో నున్న వరబల్ల ప్రకారము అనగా యీ దిగువ ప్రకారము.

వాహనములు, జంతువులు, బండ్లు పన్ను

	అర్థసంవత్సరపు పన్ను.
	రు. అ. పై.
(1) ప్రతి పదిమంది కంటే తక్కువయును ముగ్గుర కంటే ఎక్కువయును మనుష్యులను తీసుకొని పోవుటకు నిర్మింపబడిన నాలుగు చక్రముల మోటారు బండికి	10 0 0
(2) ప్రతి ముగ్గురు లేక తక్కువ మనుష్యులను తీసుకొని పోవుటకు నిర్మింపబడిన నాలుగు చక్రముల మోటారు బండికి	8 0 0
(3) ప్రతి ఒకటిగాని లేక అంతకంటే ఎక్కువగాని జంతువులచే యీడ్వబడు నాలుగుచక్రముల బండికి	6 0 0
(4) ప్రతి ఒకటిగాని లేక అంతకంటే ఎక్కువగాని జంతువులచే యీడ్వబడు రెండుచక్రముల బండికి	3 0 0
(5) ప్రతి మోటారు ట్రెసికిలుకు గాని, ప్రక్కటోట్టితో సహా మోటారు ట్రెసికిలుకు గాని	5 0 0
(6) ప్రతి ప్రక్కటోట్టిలేని మోటారు ట్రెసికిలుకు	4 0 0
(7) ప్రతి ఇతరమైన ట్రెసికిలు లేక ట్రెసికిలు	2 0 0
(8) ప్రతి ఇతర వాహనమునకు	3 0 0
(9) ప్రతి చెక్కపపు బండికి (మామూలు రెండేడ్లబండి) (ఎడ్లు మినహా)	1 5 4
(10) ప్రతి ఏనుగు	12 0 0
(11) ప్రతి ఒంటె	6 0 0
(12) ప్రతి పన్నెండు హండ్లు తగ్గియుండని గుఱ్ఱము లేక కంచరగాడిదె	5 0 0
(13) ప్రతి పన్నెండు హండ్లుకు తగ్గిన గుఱ్ఱము లేక కంచరగాడిదె	1 0 0
(14) ప్రతి ఆబోతు లేక ఎద్దు	0 5 4
(15) ప్రతి చున్నపోతు	0 8 0
(16) ప్రతి కుక్క	0 8 0
(17) ప్రతి పంది	0 8 0
(18) ప్రతి మేక	0 8 0

మరియు ఈ మ్యూనిసిపాలిటీలో ప్రస్తుతము అమలులోనున్న రేట్ల ప్రకారము ఒక్క పై వేటు మార్కెట్టు మినహాయించి వై ఆక్టో 321 (2) క్లను ప్రకారము లైసెన్సు ఫీజును ఒక్క మార్కెట్టు వైవి మాత్రము తే 1-4-1931 ది నుండి వాటి తాలూకు మొత్తము ఆదాయములో సంవత్సరమునకు రూ 100 లకు రు 15 లు చొప్పున వాటి హక్కుదార్లనుండి లైసెన్సు ఫీజున్నా.

తే 1-10-1930 ది నుండి విధించుటకు తమకు ఉద్దేశము కలదనే ఈ ప్రకటనను ప్రచుర పరచుటకు ఈ భీమునిపట్నం మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ వారు తీర్మానించిరి. వై ప్రకారము పన్నులును ఫీజు లును విధించుటకు ఉండే ఆదేశమును మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో తే 15-12-1930 దిని గాని ఆలోచనగాని

ఉదయము 8 గం. మొదలు 11 గం. వరకును మధ్యాహ్నము 2 గం. మొదలు 5 గం. వరకునూ అందు కొనబడి నదరు ఆక్షేపణలు తే 22-12-1930 దిని సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగజూపు కౌన్సిల్ మీటింగులో పరిష్కరింపబడును.

మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు
ఫీమునిపల్టం
11-1930

చైర్మను,
మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు.

నోటు:—1930 సం. తాలూకు నెం X రు నవరణ ఆక్టోబరు 1920 నం. తాలూకు నెం V రు మద్రాసు ఆక్టోబరు 154 క్షనును తీసివేయబడినది గనుక తే 1-10-1930 ది నుండి అనగా యే తేదీనుండి కుప్పవన్న విధింపబడునో ఆ తేదీనుండి ప్రయివేటు స్కా-వెంజింగు ఫీజు విధింపబడదు.

"BREAK PILLS"

మునిలివాండ్రను యావనవంతులుగా జేయును 1
పలచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి పం సార సౌఖ్యమును అవకాశ విచ్చును. కీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి అద్భుత క్రింది కనబరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించు తై రాగి చిట్టుక. రసవిషగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాంగ్లకై నను సంతానము కలుగును. 20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0. పెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రు. 2-9-0. పొట్టెజీ వేరు. ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చిరాకోడ పిటి, (గంజాం జిల్లా)

వ తా వ క స్తూ రి మా త్ర లు

విక్కిలి ఘాటుగలిగి నువ్వనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోకోజనం, మంతుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాపుయె, జలుబు, కైకలము, జ్వరము, పన్నీ పోతము, జాలెంతనణు, చిన్న విడ్డ గుణముల అగ్ని మాంద్యము, అజీర్ణ భేదులు, దగ్ధ, ఉబ్బునము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటతో రాను కామునంది. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. పరీక్షించ దగినది.

500 మాత్రలు గల సీసా 1 రు. 0-4-0 52
12 సీసాలు రు. 2-8-0 పొట్టె భర్తులు శ్రేష్ఠము.

పి. సి. వి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, తెరేదేవి, నల్లూరు జిల్లా.

‘వై రె క్సు’

మలేరియా సంబంధమైన జ్వర
ములకు దివ్యమైన నివారిణి

అ శ్వాస్

అన్ని విధముల బలహీనములకు
సర్వోత్కృష్టమైన ట్యాబ్

ప్రా కి స్టు లు:—

ఎన్. దేశాయి గాంధర్ అందుకో, 41. బండరు వీధి, మదరాసు.
నాదం అందు కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్సు, కల్కికోట.

BENGAL CHEMICAL &
Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

ప్రపంచమున వివిధదేశముల

ఆదాయము

ఒకదినమునకు దామాషా ఆదాయము

	రు. అ. పై.
అమెరికా	8 0 0
ఆస్ట్రేలియా	2 4 0
గ్రేటుబ్రిటను	2 9 4
కెనడా	1 10 8
ఇండియా	0 1 7

దీనినిబట్టి చూచిన ప్రపంచమునందు గల అన్ని దేశముల

లోను భారతదేశమే విక్కిలి బీదనీటిలో నున్నదని స్పష్టము కాగలదు. కాని యీదేశములోనే నేనకొర కను వ్యయము విక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది.

భారతదేశమున జనసంఖ్య

భారతదేశమున 38 కోట్లనుండి ప్రజలు కలరు. వీరిలో చతుర్వకొనినవారు 2 కోట్ల 60 లక్షలనుండి మాత్రమే కలరు. ఈదేశమున పట్టణములును నగరములును 2800 కలవు. గ్రామ ములు యే దు లక్ష లున్న వి. పట్టణ ము ల లో ను న గ ర ము ల లో ను 3 కోట్ల 25 లక్ష ల మం ది నివసించుచున్నార. గ్రామములలో 29 కోట్ల 75 లక్షలమంది నివసించుచున్నార.

విదేశముల ఎగమతుల దిగుమతుల మొత్తము
590 కోట్ల రూపాయలు

భారతదేశమునుండి విదేశములకు వెళ్ళుచున్నట్టియు విదేశములనుండి భారతదేశమునకు వచ్చుచున్నట్టియు సరకుల ఖరీదు 590 కోట్లు. ఈమొత్తములో నుమారు 390 కోట్లరూపాయల ఖరీదుగలవి బ్రిటన్ దేశమువారి చేతిలోనే యున్నవి.

భారతీయుల కర్తవ్యము

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణములు

విదేశములనుండి వచ్చేడు నూలు పట్టుబట్టలను దారము లను బహిష్కరించినచో 70 కోట్ల రూపాయలు కూడివచ్చును. ఇందువలన ప్రభుత్వమునకు 12 కోట్లు లెగిపోవును. ఈబట్టల పైని 100 కి 15 మొదలు 80 వరకును దిగుమతిపన్ను కలదు. ఈబట్టలను తగ్గించినచో ఖద్దరుబట్టలును స్వదేశీబట్టలును అధికముగా విక్రయింపబడును. దారిద్ర్యము తగ్గిన. ప్రతినాలు నను 55 కోట్ల రూపాయల వెలగల నూలుబట్టలను 5½ వెలగల పూలుబట్టలను 5½ కోట్లు వెలగల పట్టుబట్టలను 5½ కోట్లు వెలగల యిదిలేమను పట్టుబట్టలను మొత్తము 71½ కోట్ల వెల గల బట్టలు విదేశములనుండి మనదేశమునకు వచ్చుచున్నవి.

(2) మద్యపాన బహిష్కరణము

లిక్కరు, వైస్కీ, వి దేశీ చుట్టలు మత్తుపదార్థములు మున్నగువాటిని బహిష్కరించినచో మనకు 100 కోట్లు కలసి వచ్చును. దొరతనమునకు 25 కోట్లు నష్టమువచ్చును. విదేశముల నుండి వచ్చు చుట్టలమీద 100-కి 75 వంతున మనము పన్ను చెల్లించుచున్నాము. 100-కి 45 వంతున చుట్టలు బ్రిటన్ దేశము నుండియే వచ్చుచున్నవి.

(3) ఉప్పుపన్ను

ఉప్పుపన్నును రద్దుచేసినచో మనకు 20 కోట్లు దిగులును. దొరతనమునకు 8 కోట్లు నష్టమువచ్చును. చి రేణుబట్టు పన్నులు లేకుండనే చాలాప్రశ్న మనదేశమునకు వచ్చుచున్నది. పుష్పమీద 100 కి 1400 వంతున మనము పన్ను చెల్లించు చున్నాము. ఉప్పుపన్ను పోయినచో సోదాయనా సబ్బులును చాలా చౌక యగును. మన దేశము నుండి మనము మిగిలిని వానిని లాభ కరముగా మొగుమతి చేయుటకుగూడ పిలవను. సబ్బులమీద 100కి 20 వంతున మనము పన్ను చెల్లించుచున్నాము. 100 కి 97 వంతున సబ్బులు బ్రిటన్ నుండియే వచ్చుచున్నవి.

విదేశపు చక్కెరను బహిష్కరించుట

విదేశపు చక్కెరను బహిష్కరించినచో మనకు 20 కోట్లు దిగులును. దొరతనమునకు 10 కోట్లు నష్టము వచ్చును. విదేశముల నుండి చక్కెర మన దేశమునకు వచ్చుచుండుటచే మన చక్కెరపరిశ్రమ పాడై పోయినది. మనము చెల్లమును వాడవచ్చును. లేదా మానివేయ వచ్చును. చక్కెరను చాలవరకు తగ్గించవలెను. టీ, కాఫీ, విందు లు మున్నగువాటిని మానివేసినచో చక్కెరవ్యయము చాల తగ్గి పోవును. చక్కెరను సుద్రవరుడుటకు ఎముకలను రక్తమును ఉప యోగించెదరు. విదేశములలో చెక్కకుతోటలలో పనిచేయుటకు చాలమంది గిరిమెంటు కూలీలు విదేశములకు పంపబడుచున్నారు.

ఇతర విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

స్తేషనరీ, వాచెస్, గడియారములు, అటవస్తువులు, అద్దములు, పింగాణీపాత్రలు బిస్కట్లు, గాజులు, మందులు మున్నగు విదేశవస్తువులను బహిష్కరించినచో మనకు 40 కోట్లు దిగులును. దొరతనమునకు 6 కోట్ల నష్టమువచ్చును. పిటిమీద 100 కి 15 మొదలు 80 వరకును పన్ను చెల్లించవలెను. మన దారిద్ర్యములనుబట్టి చూచినచో యిది యింకా తక్కువ అవసరమైనవికావు. ఇవియన్నియు భోగములకు సంబంధించినవే. ప్రస్తుతము పిటిని మానివేసినచో యెట్టి యిబ్బంది యును కలుగదు.

(6) రైల్వే ట్రెయినులలోను మోటారులలోను

ప్రయాణము చేయకపోవుట

ట్రెయినులకు మోటారులను బహిష్కరించినచో 100 కోట్లు మనకు దిగులును. రైల్వేలకు 80 కోట్లు నష్టము వచ్చును. 1,2,3,4,5 విషయములను బహిష్కరించినచో రైల్వేవారికి ఆదాయము 80 కోట్లు తగ్గిపోవును. మూడు తెర గతి ప్రయాణీకుల యిబ్బందులను రైల్వేవారు శ్రద్ధగా తొల గింపవలెను. వారు నిరంకుశాధికారముతో పనిచేయుగూడదు.

మొత్తము 385 కోట్లు దిగులు

ఈ ఆరువిషయములలోను భారతీయులందరూ తోడ్పడినచో మనకు 385 కోట్ల రూపాయలు దిగులును. దొరతనమువారి ఆదాయములో 91 కోట్లు తగ్గిపోవును. మనదేశమున బీదలనీటి చాల దొగుపడును. దేశీయులు గాంధీజీహోచ్చుని తగినరీతిని గౌరవించినవారగుదురు. ఈవిషయములను స్వరాజ్యవాదుల అనుపేరుతో బి. కే. పబ్లికేషన్ గారూ అనామదా గారు 1930 జూనునెల 15 వ తేదీని గుజరాతిభాషలో ప్రకటించిరి. ఈప్రకటన యంగ్లీషులో గూడ అనువదించబడెను.

రౌండుటేబిలు సభాసమాచారములు

రౌండుటేబిలుసభా ప్రారంభోత్సవము జరుగుట

శ్రీ బార్జి చక్రవర్తిగారు, ప్రధానమంత్రి మేడ్డానాల్లగారు, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మున్నగు భారతీయప్రతినిధులును, కొందఱు సంస్థానాధిపతులును ఉపన్యసించుట

ప్రతినిధుల ఆశాభంగము

లండను, నవంబరు 12:—ఆంగ్ల భారత సంబంధచరిత్రలో మొదటిసారి యాంగ్లమునీసాహిత్య భారత సామ్రాజ్యహోదా లో రౌండుటేబిల్ సభాసభ్యత్వము వహించి యత్నంతో ప్రాముఖ్యము సహించగల విషయమును చర్చించు సమావేశమేయొన్న మహాసభనాటికి తన యాసీనుల నందఱేసిరి. ఆంగ్ల భారతసంబంధముల సామరస్యమునకు ఇంతింతసరాని గౌరవము నొడగూర్చు నీసభయొక్క ప్రథమసమావేశము ప్రభువులభవనమునందలి రా యల్ గ్యాలరీలో రాజుగారి సమక్షమున మహావైభవముగా జరిగెను. చరిత్రాత్మకమున నీసభము జనబృందముచే కిటకిట లాడుచుండెను. సభాప్రతినిధులకు నిర్ణయింపబడిన సలహులకు అన్ని వైపులనుండియు ఆంగ్లేయులచుండిన భారతీయు లందును సేద సంతోషములు కలగించిన మహా క యముల పలువురు చిహ్నములతో మైయుండిరి.

కలకత్తా, కార్పొరేషను సభ రౌండుటేబిలు సభపట్ల అసమ్మతిని తెలుపుటకు మూసివేయబడుట

బొంబాయి, కలకత్తా నగరములలో లాఠీప్రయోగములు—అరెస్టులు

రౌండుటేబిలు సభా ప్రారంభ విషయము

కార్యక్రమమునుగూర్చి సలహానిచ్చుటకు

సంఘ మేర్పడుట

లండను, నవంబరు 12:—ఆంగ్ల భారత సంబంధచరిత్రలో మొదటిసారి యాంగ్లమునీసాహిత్య భారత సామ్రాజ్యహోదా లో రౌండుటేబిల్ సభాసభ్యత్వము వహించి యత్నంతో ప్రాముఖ్యము సహించగల విషయమును చర్చించు సమావేశమేయొన్న మహాసభనాటికి తన యాసీనుల నందఱేసిరి. ఆంగ్ల భారతసంబంధముల సామరస్యమునకు ఇంతింతసరాని గౌరవము నొడగూర్చు నీసభయొక్క ప్రథమసమావేశము ప్రభువులభవనమునందలి రా యల్ గ్యాలరీలో రాజుగారి సమక్షమున మహావైభవముగా జరిగెను. చరిత్రాత్మకమున నీసభము జనబృందముచే కిటకిట లాడుచుండెను. సభాప్రతినిధులకు నిర్ణయింపబడిన సలహులకు అన్ని వైపులనుండియు ఆంగ్లేయులచుండిన భారతీయు లందును సేద సంతోషములు కలగించిన మహా క యముల పలువురు చిహ్నములతో మైయుండిరి.

సభా ప్రారంభము

మధ్యాహ్నము పండ్రెండుగంటలయ్యెను. దిగ్ బెత్తు గడియారము మృదుమధురస్వరమున గంటకొట్టుటకు ప్రారంభించెను. సార్యభౌముడు ఆంగ్ల ప్రధానామాత్యునిసమక్షమున సభా భవనమునకు వేంచేసిరి. ఇంతవరకు సంతోషముగా సరససల్లాపముల గావించుకొనుచుండినవారు మాట యడిగిరి. సభాభవనము నిరామయమయ్యెను. సార్యభౌముని గౌరవార్థము సభాసదులందఱును లేచి నిలుచుండిరి. స్పష్టముగాను, సభాభవనమునందు సుస్వరమున ప్రతిధ్వనించి విజయమును సార్యభౌముడు 8 నిమిషముల పట్టించుటకు ఉపన్యసించిరి. అనంతరము సభాప్రతినిధులకు, అధినితేజామాత్యులకును ఆంగ్ల మంత్రి బృందమునకును తల యొగ్గి సార్యభౌమును సభాభవనమున పీఠెను.

ఇతరుల యుపన్యాసములు

గంభీరములును, సద్భావ పూరితములును నగు వాక్యరచనలచే నలరారు ఉపన్యాసమును ప్రధానామాత్యు డొసంగెను. నాటి కార్యక్రమము తయ్య 50 నిమిషములలో పూర్తియయ్యెను. ఇతర యుపన్యాసకుల మాటలలో గొప్పభావ మున్నప్పుడెల్ల సభాసదులు హర్ష మాచకములగు చప్పట్లు వరుచుచు వచ్చిరి. ముఖ్యముగా, సామ్రాజ్యములో గౌరవనీయులగు నట్టియు సమానములగు నట్టియు స్థానమునకు గాను యితర భారతదేశ ప్రతినిధు లెట్లువాంఛించుచున్నారో యట్లులే సంస్థానాధిపతులుగూడ వాఙ్మించుచున్నారను కాశ్మీరమహారాజుగారి భావమునకు సభ్యులు హర్ష పులకము

తెలి. ఇట్లులే, రౌండుటేబిల్ సమావేశము బుద్ధి వైభవముల యొక్కయు, ఉత్తమ రాజనీతులయొక్కయు సంయోగ స్థాన ముగాక యిది శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు పలికిన పలుకుగూడ సభాసదుల హర్ష మునకు కారణమయ్యెను.

కార్యక్రమమునుగూర్చి సలహా కై సంఘము

ఉపన్యాసములైన తరువాత సభాకార్యక్రమము కొలదికాలములోనే పూర్తియయ్యెను. ఆంగ్ల ప్రధానామాత్యుని ప్రతిపాదనమున సభాభవిష్యత్కార్యక్రమమునుగూర్చి సలహా నిచ్చుటకు గాను ఆర్మోర్, మహారాజా, వెడ్జ్, బిక్, బిక్, మహారాజా, కార్, హక్, సార్, హార్, హెదర్, మిర్జా, ఇన్, హెడ్, జయకర్, జి.హెచ్. బి. యస్. మైత్రా, కిడింగ్ ప్రభువు, సత్రా, కాశ్మీర్, మిక్, ఉజ్జ్వల్ సింగ్, గార్, గూడిన ఒక ఉపసంఘము నిర్ణయించుటకు ఆంగీకరింపబడెను. అంతట మహాసభ నవంబరు 17 తారీఖున వాయిదా వేయబడెను.

(రూటన్)

శ్రీ బార్జి చక్రవర్తిగారు

రౌండుటేబిలు సభలో

శ్రీబార్జి చక్రవర్తిగారు

రుపన్యసించుట

సార్యభౌముని సంపూర్ణోపన్యాసము

“నా సామ్రాజ్యముయొక్క రాజధానినగరమునందు భారతదేశమునందలి సంస్థానాధిపతుల యొక్కయు ప్రజల యొక్కయు ప్రతినిధులకు స్వాగత విడుదలగుచున్నందులకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. భారతదేశ ప్రతినిధులు నా మంత్రులతోను పార్లమెంటులోని యితరపక్షముల ప్రతినిధులతోను కలిసి ఆలోచించుటకు పార్లమెంటు భవనమున జరుపబడ నున్న యాసభకు నేను ప్రారంభోత్సవ మొనరింపగలుగుటచే నా మనసునకు చాల సంతృప్తి కలిగినది.

ఇది కేవలము అపూర్వముగ సమావేశము

సందర్భో చక్రవర్తియు యిండియాదేశములో చాల చారిత్రక విఖ్యాతిగల పథల నెన్నిటినో జరిపియుండిరిగాని భారతదేశముయొక్క భావి రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి ఆలోచించుటకును ఆవిధానమునకు తగిన సమాధానములను నిర్ణయించుటలోను పార్లమెంటువారిచే నడుపబడుటకు సమాధానమును కలిగించుటకును నేడు మీరు ఒకసలహునందు ఒక గుండబల్లుచుట్టును సమావేశమెట్లు నిది వరకెన్నడును బ్రతుకు భారతదేశముల రాజకీయకేత్రము కలిసి అట్టిసభను జరిపియుండలేదు.

పదేండ్లలో కలిగిన గొప్ప రాజకీయ

పరిణామము

భారతదేశమునందు రాజకీయ విధానమునందలి అభివృద్ధిని యేర్పాటు చేయుటయందుగల ముఖ్యాభిప్రాయమును గూర్చి పదియేండ్లక్రితము భారతరాజసభకు నేను పంపిన సందేశము లో వివరించియుండిని. ఒకజాతీయొక్క అనంత జీవితములో పదియేండ్లు అత్యల్పకాలమేయగును. కాని యీ పదేండ్లలోను భారతదేశమునందు మాత్రమేగాక బ్రిటిషు కానుమలెల్లకు సంబంధించిన అన్ని దేశములలోను నివసించుచున్న అన్ని జాతుల వారిలోను గూడ జాతీయభావమునకు సంబంధించిన ఆశయములు అతిమృదువుగా వృద్ధి నొందసాగినవి. కావున మామూలు ప్రకారము వత్సరములనుబట్టి కాలనిర్ణయమును చేయుట కిప్పుడు వీలులేకుండ పోయినది.

నూతన రాజకీయాభివృద్ధినిగూర్చిన పరిశీలనము

కావున ఆపుడు ఆలోచింపబడి నిర్ణయింపబడినరీతిని పదేండ్లక్రితము ప్రారంభింపబడిన రాజకీయ సంస్కరణముల ఫలితమును పరిగణించి పునరాలోచనము గావించుటకును ఇటువైసి మరల నవసరములకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు చేయుటకు యిప్పు డావశ్యకత కలుగుటకుగూర్చి యీ తరచువారెక్వరను అభ్యర్థనపడ నవసరముండదు.

సైమనుసంఘమువారి నివేదిక

ఈపనిని నెరవేర్చుటకు నేడు నిశ్చయించిన స్టాట్యుటరీ కమిషను (సైమనుసంఘము) వారు యిటీవలనేకొన్ని పునరావలోకనమును గావించి నివేదికను ప్రకటించి యున్నారు. వారు ప్రకటించిన నివేదిక యిప్పుడు మీయెదుట నున్నదిగాన ఖనతరమున నీ సమస్యను పరిష్కరించుటలో మీరు యీ నివేదికను యిదివరకు చేయబడినట్టియు యిప్పుడు చేయబడగలట్టియు యితరనూచనలగుండ మీకు మంచి ఆధారములుగా నుండగలవు.

ఈ సమస్య ముఖ్యతము

ఇప్పుడు మీరు పరిష్కరింప బూనియున్న సమస్య ముఖ్యతమునని స్పష్టపరచుటకు నేను ప్రత్యేకముగా నిపుడేమి యాడు తెలుప నవసరము లేదనియే తలచెదను. మీ ఆలోచనల వలన తేలికపడితమువైసి బ్రిటిషుకానుమలెల్ల యొక్కపాన్సు గా నాధారపడియున్నదియును నావలెనే మీరందఱుగూడ సరిగా గ్రహించియుండురనియే నేను నమ్మెదను. ఈకానుమలెల్లలో చేరియున్న అన్ని సాధరదేశములలోనుగల సభ్యు లియుయొక్క ప్రతినిధులందఱునీ నేడు సమావేశమేయుండుట యీవిషయం యొక్క ప్రామాఖ్యతకు శుభప్రారంభమనియే నేను తలచుచున్నాను.

నేరు మిక్కిలి శ్రద్ధగా గమనించుచుండును

ఈసభలో జరుగగల చర్యలను నేను ఆసక్తికరముతో గాక అధికతరమున నన్యకముతోను మిక్కిలి శ్రద్ధగాను అత్యధికముగ నానుభూతితోను నిరంతరమును గమనించుచునే యుండును.

భారతదేశీయుల ఆర్థికస్థితి నాకు ముఖ్యతము

భారతదేశమున నివసించుచున్న వాప్రజల జీవితముల నానరించియున్న ఆర్థికస్థితి నాకు ముఖ్యతము. ఈ సభలో మీరు చర్చించుచున్నంతకాలమును యీవిషయములకు మీరు నిరంతరమును స్మరించుచుండురనియే నేను నమ్మెదను. భారతదేశమునందు నివసించుచున్న అన్ని జాతుల మతముల సాంప్రదాయముల ప్రజలలోను అధిక సంఖ్యాకులు, అల్పసంఖ్యాకులు పురుషులు, స్త్రీలు పట్టావాసులు, కృషీవలులు భూస్వాములు రైతులు బలవంతులు దుర్బలులు ధనికులు, పేదలు మున్నగు నందరియొక్క వ్యాయములకు హక్కులను గూర్చిగూడ నే నాలోచించుచునే యున్నాను. వీటి నన్నిటిని నేను ముఖ్యముగా గమనించుచుండును.

స్వపరిపాలనమునకు నిజమగు మూలాధారము

ఇట్టి చిన్న తెగలయొక్క హక్కుల పరస్పర బాధ్యతల మితమగుబడును వాటిని పరిగణించి నెరవేర్చుటయే స్వపరిపాలనకు నిజమగు మూలాధారమునకు నా కట్టి సంకల్పమును లేదు. ఇట్టి మూలాధారముపై నెలకొనిన భారత భావి పరిపాలనము గౌరవనీయులగువారి ఆశయములకు స్పష్టపరపగలదని నే నాశించుచున్నాను. ఈ ఫలితము నిరారణగా చేకూరుటకు తగిన మార్గము మీచర్చలవలన గోచరింపజేయబడును గాక! “మీరు భారతదేశమునకు ఉత్తమమగు సేవచేసిరి. మీ సేవలన నాకు మిక్కిలి ప్రేమాస్పదులగు ప్రజల ఆయిత్వమును పొఖ్యమును అభివృద్ధి నొందినవి” అని మీ పేరులు చరిత్రకుండు స్థిరముగా లిఖింపబడునుగాక.

వివేకము, సద్భావము వారిమి మున్నగు సుగుణములను సర్వేశ్వరుడు మీకు సమృద్ధిగా నొసగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

అని శ్రీ బార్జిచక్రవర్తిగారు రుపన్యసించి రౌండుటేబిలుసభను ప్రారంభించి సభలోనుండి వెడలిపోయిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారి ప్రసంగము

మొక్కనల్లుగారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుట

శ్రీ చక్రవర్తిగారు నెడలిపోయిన పిమ్మట పాటియాలా మహారాజుగారు అధ్యక్షుని నియోజన తీర్మానము నుపపాదించుచు మాట్లాడిరి. "శ్రీ సార్యభౌమలవాడు అనుగ్రహముతో నొసగిన ఊపశాస్త్రము మనహృదయములలో విక్రి-లి బాగుగా నాటుకొనెను. శ్రీవారోపగిన ఆదర్శము ఎనుపరిచుటలో మనము సాఫల్యమును బడయగలిగినచో యీసభలన అనుకూలములగు ఫలితములు కలుగగలవనియే నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. మే ట్లీ నాల్గు గారీసభకు అధ్యక్షతవహించవలెనని తీర్మానము నే నీ సభలో నుపపాదించుచున్నాను. ప్రధానమంత్రిగారు! మనకుందరము నిపుడు పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలను గూర్చి ఆలోచించుటలో యీ సభకు వత్తిన సంస్థానాధిపతులను సంస్థానముల మంత్రులను గూడ గ్రేటు బ్రిటను ప్రతినిధులతోను బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులతోను గూడ కలసి సర్వవిధముల పనిచేయ గలగుదురని నేను మీకు వాదన మొనరించుచున్నాను" అని పాటియాలా మహారాజుగారు నుడివెరి.

తీర్మాన ము మోదించబడుట

ఈ తీర్మానమును అగాఖానుగారు నుడివెరిచిరి. సభ్యులు కరతాళధ్వనుల నొసరించిరి. "ఈ తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను" అని అగాఖానుగారు నుడివెరిచిరి.

ప్రధానమంత్రి మొక్కనాల్లుగారి అధ్యక్షత వహించుట

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

శ్రీ సార్యభౌమదండవతులకు కృతజ్ఞతను తెలుపుట శ్రీ బార్డిచక్రవర్తిగారు యీ సభకు విచ్చేసినందున మనము రాజ్యక్షేత్రో కూడిన కృతజ్ఞతతో శ్రీవారికి మనఃపూర్వకముగా స్వాగత మొసగితి మనియును శ్రీవారి వాక్యములు మన కధికమును ప్రబోధమునుకలిగించెననియును శ్రీ వారికి విన్నవించుటకు అనుమతిని బడయుట యీసభాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనబడిన నాకు ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. మీరు మనఃపూర్వకముగా అనుమతినిచ్చెదరని నే నెరుగుదును.

శ్రీ మేరీచక్రవర్తిగారు అనుగ్రహముతో చూపుచున్న ఆదరణ నా భారతమిత్రుల కిదివరకే అనుభవములోనికి వచ్చియున్నదిగాన మన కృతజ్ఞతను శ్రీ చక్రవర్తిగారికి గూడ ఎన్నవించుటకు విశుత సమ్మతింతురనియే నేను నమ్ముచున్నాను.

నేడు యీ భవనమునందును యిటువైది నెంటుజేమ్సు పాలెసులోను యీ సభయొక్క సమావేశములను జరుపుటకు గూడ శ్రీ చక్రవర్తిగారు అనుగ్రహముతో ననుమతి నిచ్చియున్నారను విషయమును గూడ మనము మరచియుండలేదు.

శ్రీ సార్యభౌమదండవతులు మనపట్ల ఆత్మధికమగు సానుభూతిని కలిగియున్నారని యీ ప్రజల నిదర్శనములవలన మనము స్పష్టముగా గ్రహించుకొని యున్నాము.

అధ్యక్షులకును సభ్యులకునుగల బాధ్యత

మీరు నావైది సెలకోల్పిన బాధ్యతను నేను పూర్తిగా గ్రహించియే యున్నాను. ఇదియొక నూతన చరిత్రకు జనన సమయముగలదే మన అందరివైననుగూడ బాధ్యత అత్యధికముగ నే యున్నది. పెక్కుమంది చక్రవర్తులను రాజనీతిజ్ఞులను అత్రును భారతరాజ్యాంగ విధానముల గూర్చి చేసిన ప్రకటనలవలన భారతదేశమును స్వతరిపాలనమునకు నీడవదరుటయే భారతదేశమునందు బ్రిటిషువారి ముఖ్యకర్తవ్య మను విషయము స్పష్టముగా తెలిసియే యున్నది.

నా వాదనములను నేను నెరవేర్చలేదా ?

ఇదివరకు చేయబడిన వాదనములను నెరవేర్చుటలో మిక్కిలి సంతోషకరముగ జాప్య మొనరింపబడెనని కొందరను నెడల కాశ్యతమును నభిప్రది జరుపుచున్నపుడు దానిలో పాల్గొనుచుండు వారి కందరికిని అది చాల ముందముగా జరుగుచుండునట్లే కనబడక తప్పదని అట్టివారి కందరికిని నేను ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెదను. నేను నా వాదనములను నెరవేర్చుచుండినయెడలనే ను వాటిని నెరవేర్చలేదని యెవరైన నినచో నాకెట్టి మనస్తాపమును కలుగదు.

భారతరాజకీయాభివృద్ధినిగూర్చి యేకాభిప్రాయము

భారతరాజకీయాభివృద్ధిలో ఒకవిలక్షణమును కాంక్షితి యిపు డేర్పడెనని విషయమును మనమందరమును యోభివించి కరిగించి నిరపరచుటకు ప్రయత్నించుటకే మనవిచట సమావేశమైతిమి మనము స్థిరపరచగలిగిన విషయమెటులుండి

నను అది అమితముగానున్నదని కొందరును అది చాలతక్కువగా నున్నదని కొందరును యెవరో కొందరాజేసిం చుచు నే యుండురువారటులనే ఆజేసింపనిందు మనము ధైర్యముగా ఫలితమును స్థిరపరచి వివేకధనులను అనుభూజ్ఞులనగువారి ఆమోదము నర్జింపవలసియుండును ఇట్టి కార్యములందు తోడ్పడుటకు సమ్మతించినవారే అభివృద్ధికి మూలకారకు లగుదురు.

అజ్ఞోల్లంఘనము హానికరము

ప్రజలు కాననోల్లంఘనమునకు గడంగుట హానికరము. సాంఘికమనస్తత్వమే సక్రమాభివృద్ధికం తటికిని మూలాధారమై యున్నది. స్థిరమగు దేశీయపరిపాలన మంతయును దానిపైననే ఆధారపడియున్నది. కాననోల్లంఘనము యీ సాంఘిక మనస్తత్వమును నిర్మూలించును.

కార్యభారము కష్టతరము

మన కిప్పుడు నెరవేర్చవలసిన కార్యము చాల కష్టములతో కూడియున్నది. దీనిని పరిష్కరించుటకు వెనుక జరిగిన చర్యలలో మనకు తోడ్పడగల వేమియును కనబడుటలేదు.

అభిప్రాయములలో తీవ్రములగు విభేదము తీవ్రపడిన కనబడుచునేయున్నది. పరస్పరలాభములకు తీవ్రతరమును సంఘర్షణ మేర్పడియున్నది. వీటికి సామరస్యమును కలుగజేయుట కిష్టపరచుచు యంతమాత్రమును సాధ్యపడియుండలేదు. దుర్గమప్రదేశములను ముగములకుగా నొసరించుటయే ప్రయితము మును కర్తవ్యమని భావించువారికి యంతకంటెను ముఖ్యతమును యంతకంటెను అకర్తవ్యమునగు సమస్య మరేది యుండగలదు? పరస్పరవిశ్వాసము, కార్యాచరణమును వివేకము రాజనీతిజ్ఞత, మున్నగువాటి నన్నిటిని మనము భగవంతు డనుగ్రహించినంతవర కిప్పుడు పూర్తిగా వినియోగించి యీ సమస్యకు జయప్రదముగా పరిష్కరింపవలసియున్నది. మన సమస్యలకు హానికరములగు విషయములను గూర్చి మన మిపు డాలోచింపరాదను. క్రమముగా వాటిని మన మెదుర్కొనవలసియుండును. వాటిని అతిక్రమింపవలెనకు దృఢసంకల్పముతోనే మనము వాటి నెదుర్కొనవలెను. మనము చచ్చింపవలసిన విషయములలో స్వాతంత్ర్యరాజ్యామునకును అభివృద్ధికిని సంబంధించిన సకాలాచరణములనుగూడ నిమిషియే యున్నవి. సహేతుకమగు చర్యలవలన యితరులను సంతృప్తిపొందించుటకును విభేదములను తొలగించి సామరస్యమును కలిగించుటకును అవసరమగు నైపుణ్యమును మనము కలిగియుండుటచే మనలో విభేదములుండినను మనము కలసియే యుండుము.

అధినివేశనముల మంత్రుల ఆదర్శము

అధినివేశనముల మంత్రులలో నతిసమర్థులగు వారు మిక్కిలి హెచ్చుమంది అధినివేశనముల విషయములను గూర్చి ఆలోచించుటకు మన చెంతనుండుట కంటె ఉత్తమునుగనిదర్శనము మరేది లభింపగలదు?

శ్రీ సార్యభౌముడు ప్రారంభోత్సవమును నలుపుట

శ్రీ బార్డిచక్రవర్తిగారి సభకు ప్రారంభోత్సవమును పలుపుట వలన బ్రిటిషు కామనుజులకు చేసిన వివిధదేశముల కత్తి సామర్థ్యములను, వీటి కన్నిటికినిగల గాఢమును పరస్పరసంబంధమును, సార్యభౌమునిపట్ల అన్ని దేశములవారికిగల ప్రజల ముగ రాజ్యక్షేత్రీ మనము భావగా గ్రహింపగలిగితిమి.

అధినివేశన ప్రభుత్వముల సానుభూతి

అధినివేశన ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులుగూడ నీ సభయందుండుటచే యీ సభలో జరుగునట్టి చర్యలను అధినివేశనముల వారందరును ఆసక్తితోను సద్భావముతోను సానుభూతితోను పరికించుచుండు రని నూచిత మగుచున్నది.

సంస్థానాధిపతుల సహకారము

ఇండియా దేశమునందలి సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులు బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులు కలసి ఆలోచించుట కిదియే ప్రారంభముగలదే కాలక్రమమున యిండియా దేశమంతయును యేకరాజ్యము కాగలదనుట కిది నూచక మగుచున్నది.

బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులు

బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులలో నేరు నేరు తెగలవారును భిన్న భావలను మాట్లాడు వారును భిన్నములగు లాభములను కొరువారును కూడ కలతనటు నిజమేయైనను భారతదేశమునకును బ్రిటనుదేశమునకును చిరకాల సంబంధము కలిగియుండుటచే భారతదేశమున యేకభావమును కడుకీర్ణముగ కలుగజేయవలెనను నాసక్తి అప్రతిసారముగా నేర్పడెనగుడ నేను స్పష్టముగా గ్రహింపగలిగి యున్నాను. బ్రిటిషుదేశములు వర్తకముకొరకు మొదటిసారి భారతదేశము నందగుగుడుటకు పూర్వమే ఆదేశమునందలి పాలకులను తత్వజ్ఞులనుగూడ భారతీయుల యేకభావమును గూర్చిన ఆశయముల నే కలిగియుండిరి.

బ్రిటిషు రాజకీయపక్షముల ప్రతినిధులు

ఈసభలో పాల్గొనుచున్న బ్రిటనుదేశ ప్రతినిధుల మును మేము భారతీయులను కాకపోయినను భారతదేశగౌరవమునే కొరుచున్నాము. బ్రిటిషుపార్లమెంటులోని మూడు రాజకీయ

పక్షముల ప్రతినిధులును గూడ నీ సభలో పాల్గొనుచున్నాడు. ఈ మూడు పక్షములవారి ఆశయములను సర్థలకును కలిగి పరస్పరసంఘర్షణమువైననే ఆధారపడి బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధాన నిర్మాణము జరిగినది.

ఇన్ని పక్షములవారిచట సమావేశమగుటయే

సాఫల్యసూచకము

బ్రిటిషు కామనుజులందుండి భారతదేశము అభివృద్ధినిబడయునట్లు చేయవలెను. దృఢసంకల్పముతోనే అన్ని పక్షములవారు ఒక్కచోట ఒక ఒక్క చెంత కూర్చుండి ఆలోచించబూనిరను విషయ మొక్కటియే ఆ ఫలితమునబడయుటకు తగిన అభివృద్ధికి నిశ్చయమగు నిదర్శనమగుచున్నది. ఈ సభలో తప్పక యేకభావము కలుగదను నమ్మకమునుగూడ కలిగించుచున్నది.

గతమును మరచి మన మిక కార్యనిర్వహణమునకు

గడంగదగను

మన మిక కార్యనిర్వహణమునకు గడంగదగను. వెనుక కోపము వలన నను ఆజ్ఞానము (ఆంధ్రత్వము) వలనను దుశ్చింతతోను పలుకబడిన వ్యాకము లన్నిటిని మనమిచట మరచుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. "ఈ సభను గూర్చి వ్రాయబడునట్టి చరిత్ర యే రీతిగానుండినకు అవి యిటువైననే వ్రాయబడవలెను. మన ప్రజల రాజనీతిజ్ఞతా ప్రావీణ్యమున కది గౌరవప్రదముగా నుండదగును. ఇండియా బ్రిటను దేశములకు ప్రపంచమునందు గౌరవమతిశయించునట్టిదిగా గూడ నుండవలెను." అని మెక్లానల్లుగారు నుడివెరిచిరి. (రాయిటరు)

బరోడా మహారాజువారు

విక్టోరియా మహారాజ్ఞి నుడుల జ్ఞప్తికిదెచ్చుచు

నువన్యసించుట

హైందవ సంస్థానముల ప్రతినిధి వర్గమువారి తరపున కొద్ది మాటలను నుడువ నవకాశము లభించినందులకు చాల గర్వపడుచుంటి మని బరోడా మహారాజువారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు బల్లిరి. సార్యభౌమునికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు, వారియెడల సంస్థానాధిపతులగుట భక్తిని వారికి దెలియజేయవలయునని ప్రధానమంత్రి గారిని గైకొరుగా రరించిరి. పిమ్మట వారిటుల నుపన్యసించసాగిరి:—

"ముఖ్యమైనటువంటి సమావేశము తెన్నియో చరిత్ర ప్రసిద్ధమగు నీ మందిరములో నిదివరలో జరిగియున్నది. అయినను, ఇండియాదేశముయొక్క కొల్లకొలది ప్రజయొక్క శ్రేయస్సు, సంతుష్టి, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముయొక్క యాస్థిత్యము నిమగ్నమయియుండు సమస్యలను గాంచు నేటి యీ దృశ్యమును బోలిన తిరుణ మెన్న డయిన నింతకుముందు గాంచి యుంటిమా యని నే సందేహించువాడను.

విక్టోరియా మహారాజ్ఞి నుడుల సార్థకపరచుట

కొకటేమార్గము

హైందవ సంస్థానాధిపతులయొక్కయు, హైందవ ప్రజాసామాన్యము యొక్కయు యాశయముల నెక్కుడుగ సఫలపరచుటచేతనే ప్రసిద్ధిగాంచిన విక్టోరియా మహారాజ్ఞియొక్క ప్రకటనయందలి విశాలభావములను సార్థకపరచుటకు వీలుండును. ఆ మహారాజ్ఞి యెటుల బల్లియొండిరి, "వారి (హైందవులయొక్క) శ్రేయస్సే మా బలము; వాకు సంతుష్టిని బొందుటయే మా జేయము; వారి కృతజ్ఞతయే మాకు లభింపగల యుత్తమును ప్రతిఫలము". అట్టి యాస్థిత్య లక్ష్యమును బొందుటకు మన మెల్లరము పరస్పరవిశ్వాసము గల్గి, హృదయపూర్వకముగ ప్రయత్నముల గావించెదముగాక!

హైదరాబాదు ప్రతినిధి

హైదరాబాదు ప్రతినిధియగు సర్ అక్బర్ హైదరీగారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు, సార్యభౌమునియొపవాసము సన్నియ మగు సానుభూతితో నిండియున్న దనియు, ఆ సానుభూతిని గాంచి ప్రతి హైందవుని హృదయమునందును తమనరూపును భావ మొదయించు వనియు నుడివెరి. ప్రతినిధు లెల్లరకును సార్యభౌముని యొపవాస ముత్సాహజనకముగను, మార్గసూచకముగను నుండును. నైజాముగారు తమకుగల బిరుదములయందు "బ్రిటిషు ప్రభుత్వముయొక్క విశ్వాససాత్మకగు మిత్రరాజు" యను బిరుదమును యత్నముతోనే జెందినదిగ భావించుచుండిరి. నూటపది సంవత్సరముల నుండియు, సంధి యొడంబడి కలు సగర్వముగ జేర్కొను శాశ్వతముగమైతియను వాశయమును నైజామువంశీయులు ధృఢముగ గల్గియుండిరి. హైదరాబాదువలెనే తదితర సంస్థానములను నాయాశయమును పొటించుచుండెను.

విశాల భారతము

పిమ్మట హైదరీగారిటులనుపన్యసించిరి. "సంస్థానాధిపతులకు బ్రిటిషు సమ్రాట్టుతోగల అనుబంధము నేనుమా చెడగొట్టనేరని బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రజలకును, ప్రపంచ మంతటికిని

వినుమొట్టలు: టైముస్సత్రికయొక్క విమర్శ
 ప్రాంధవ రాజ్యాంగ ప్రకాశికయొక్క పునరాలోచన
 కు సంబంధించినట్టియు అందుగానివంపబడవలసిన మార్పులకును
 బంధించినట్టియు వగు సోపానము టై దింటిలోను యొక్కవిధముగ
 జూచిన రాండు టిటిలు పమనోకేమీ ముఖ్యతమమైన దనవచ్చు
 వని టైముస్సత్రిక సుధువుచున్నది. మొదటిసోపానము వైమను
 నిశ్చయము.

దేశమును ప్రభుత్వము గాని ప్రజలు సామగ్రికాభి
మానమును ద్వితీయ స్థానమున ప్రతినిధు లాసంగియు,
సమాజము పరివర్తనమునందును వివాదాస్పదము
లగు నిష్పత్తులను గూర్చి సమాధానము కరుణను నిరాశ కవ
కాశ ముదబలముల యా ప్రతిక యభిప్రాయపడుచున్నది.
సమాధానము కరుణను, నిరీక్షణల నయ్యది యాతీతక చక్ర
బరచననియు, బిట్టిని నాయకులయొక్కయు, ప్రాంతీయ నా
యకులయొక్కయు సమాజమును గాంచి, కేవలము అభివృద్ధి
లనే గర్భియింపజేసి కాంగ్రెసు పక్షమున ఉన్న దృక్పథ
మును మార్చుకొనవలయు 'ప్రజా' పక్షిక వందయు దెలుపు
చున్నది.

దేవులీ హెరాల్డు

(కార్యక పక్ష పత్రికయగు, 'దేవులీ హెరాల్డు' కాం
గ్రెసు పక్షమువారు సమాజమునందు లేకుండుటకు విచార
మును నూచించుచు, అంతకు ప్రజాన ప్రాంతీయల యామోదమును
బడచుటలని నిర్ణయములను గావించుటకు వీలులేదను భావము
ప్రబలపడదనియు, ప్రజల సక్రమర లేదనియు వక్కాణించు
చున్నది. (రాయటకు)

రాండుటేబిలు సభ కార్యక్రమ నిర్ణయసంఘ సభ

లండన్, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలు సభలో జరుగ
దగిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు యేర్పడవలసిన ఉప
సంఘమువారు శేడు మధ్యాహ్నము యిష్టానుసారము సమాజకే
మై. వీరు తమ నిర్ణయములను సభనారికి తెలిపెదరు.

(రాయటకు)

ప్రతినిధుల ఆకాభంగము

లండన్, నవం 12:—రాండుటేబిలు సమాజకేమైన
భారతీయులందరను గర్హించుచున్నారని తెలుపుటకు లండన్
భారతకాంగ్రెస్ కాభివార్త శేడు రన్సెలు పీథిలోనున్న బిట్టి
పుచ్చిలేవనప్రదర్శనాలయమునండి ప్రాధుపార్కు వరకు
ఉత్తర గిరి. ముఖ్య మార్గములన్నిటి నెంట్ల
పీఠ ఉత్తర గిరి. బాతీ య ప తా క ల ను
వెంట గొంపును ఇండియా రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వము చిరకాలము
మునగాక యనియు రాండుటేబిలుసభకు మూల్యదాయము కాంధీ
గారికి జయ్ అను ధ్యానముతో పెడలిరి. ప్రాధుపార్కులో
పీఠందరును గూడి చాలమంది బహిరంగసభలో నవస్థాపిం
చిరి. సకలత్వాలాగారు గూడ హాజరైరి.

లండన్, నవంబరు 12:—ఎంతయో కష్టపడి ఇన్ని వేల
మైళ్లు వచ్చిన భారతప్రతినిధులకు సార్వభౌముని యుపవాస
మును, ప్రధానావాత్యుని యుపవాసమును ఎట్లు తోచెనో?
ప్రతినిధు లందరను పరిశీలనచేసారు. కాని, వారు నిజముగ
ఆకాభంగమును గాంచినట్లులే చిహ్నములు కన్పించకపోలేదు.
కొందరు ప్రతినిధులు తమ ఆకాభంగమును ఒప్పుకొనిరి.

సర్ ఫిరోజ్ సెత్నాగారిని

శ్రీ 15 నిలెఖి యడుగ ఆతిథిలునడిచెను:—సార్వ
భౌముని యుపవాసము ఎట్లైన సానుభూతిని ఇండియాపట్ల
జాపుచున్న ప్రధానావాత్యును గూర్చి దొనినియును ప్రభు
త్వమునుగూర్చి అస్తవ్యముగగూడ కొంతయెడుగూడ నూచింప
లేదు.

మహమ్మదాలీగారు

ప్రారంభోత్సవముచే మంచి వాతావరణ మేర్పడినది.
రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వమువారు రాజులు సంస్థానాధీశ్వరులను
నాకు కట్టెడు. కాని శేను వారినుండి ప్రతినిధియమును ఆశించు
చున్నాడను. ఏన ఇండియా యొక్క భిన్నాక్షయములన్నిటిని
ఒకటిగజేయులవారగుటచే వారిసాయము నాశించుచున్నా
డను.

డాక్టరు మూంజీగారు

ఇట్లు రాజుగారి యుపవాసమును దయతో
గూడుకొన్న విషయ మటుండనిందు ఏన, రాజు
గా రెట్టి చర్యలతోను, తగవులతోను సంబంధము
ము బెట్టుకొనువారుగారు. వారి నెందులోను మన
దింపరాదు.

ఇంగ్లండుకును ఇండియాకును ఇప్పుడు సానుభు
తగాదా అనుకులముగా పరిష్కారముగటకు ప్రధానావాత్యుని
యుపవాసము పోషకులు కందు ఏమైన ఆశను గర్హించునది
గలదా యని శంకించుచున్నాడను.

శివరావుగారు

ఇట్లు దెలుపుచున్నాడు:—శేడొసగవలసిన ఉపవాసము
లన్నియు అతను అంటుండ పోకును పొందకుండ ఉత్తర అస్ప
ష్టముగ నన్నది ఒక్క జేన్నాగాడి మాత్రము మంచియుప
వాసము. ఇతర ప్రతినిధులు దొనినియును ప్రభుత్వ మను నా
డముల నుపయోగించుటకుగూడ భయపడిరి.

శ్రీ. టి. పాలుగారు

ఇట్లు నడిచిరి:—బిట్టిని ప్రజలు ఇండియాలో విమ
మనీతులను గ్రహించినట్లులే నేటియుపవాసము నున లేలినది.
ప్రధాన రాజ్యాంగ సమస్యనుగూర్చి భారతప్రతినిధు లందరను
ఏకాభిప్రాయముతో నున్నారని స్పష్టమునున్నది అయితే
కష్టముగ పరిణమించుచుండు భయము కిది ప్రారంభము.

(నీవ సర్వీసు)

సార్వభౌముని ప్రారంభోపన్యాసము

సామ్రాజ్యమునం దంతటను బ్రాధుకాస్తు చేయబడెను

రుక్మి, నవంబరు 12:—శేడు రాండుటేబిలు సమాజకే
ముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును జరుపుచు సార్వభౌముడు
మైక్రోఫోనులోనికి కబ్బుకుచెప్పుకొని ప్రసంగించిరి. వారి యుప
వాసము ఇండియా, ఆఫ్రికా, కెనడా, ఆమెరికా సం
యుక్తరాష్ట్రములు, జెర్మనీ, హంగరీ, డెన్మార్క్, హాలెం
డు మున్నగు దేశములలో బ్రాధుకాస్తు చేయబడెను.

(లి. ఆ. వై.)

లండనులో రాండుటేబిలు సభపట్ల ఆసక్తి ప్రదర్శనము.

లండన్ కాంగ్రెసు సంఘమువారును

సామ్రాజ్య ప్రతికూల సంఘమువారును

ఉత్తరగిరిపును బహిరంగసభను జరుపుట

లండన్, నవం 12:—నేడిచలు రాండుటేబిలు సభకు
ప్రారంభోత్సవము జరుగుచుండుటచే రాండుటేబిలుపట్లముత
ఆసక్తిని తెలుపుటకు లండనులో నన్న భారత కాంగ్రెసు
ఉపసంఘమువారు సామ్రాజ్య ప్రతికూల సంఘమువారును
ఉత్తరగిరిపును జరిపిరి. వీరు బ్రూక్లీన్ లోండి బళియదేరి
ప్రాధుపార్కుకు వెళ్లి అచట బహిరంగసభను జరిపిరి.

(రాయటకు)

బొంబాయిలో రాండుటేబిలు సభను నిరసించుటకు ఉత్తరగిరిపు జరుపదలచుట

పోలీసు కమిషనరు ఉత్తరగిరిపును నిషేధించుట

బొంబాయి, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలు సభపట్ల
ఆసక్తిని తెలుపుటకు బొంబాయి వాకాన్సియలను శేడు
సాయంకాలము ఉత్తరగిరిపును జరుపదలచగా పోలీసు కమిష
నరు ఉత్తరగిరిపును నిషేధించుచు ఆర్డరును పంపెను (లి. ఆ. వై.)

బొంబాయిలో నేడు మారటాలు జరుగుట

పోలీసువారు ఉత్తరగిరిపును చెదరగొట్టుట

బొంబాయి, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలుసభపట్ల
ఆసక్తిని తెలుపుటకు శేడు బొంబాయిలో మారటాలు జరుప
బడెను. బ్రిటిష్ ముగ్గురగు సింహవానముల నొసరించుచు వలం
టితులు పీఠులనెంటు తిరిగిరి.

సిక్కులు సెక్రటరేటు భవనమున

జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుట

శేడు సాయంకాలము 5 గంటలపుడు అనగా లండన్
లో రాండుటేబిలుసభ ప్రారంభింపబడునట్టి కాలమునకు సరి
యైన వేళకు కమిషనరు ఆర్డరు ధిక్కరించి బొంబాయిలో
వదలగొనినవారు ఉత్తరగిరిపును ప్రారంభించిరి. ఉత్తరగిరిపు
అజరు మైదానమునండి బళియదేరెను. వెంటనే శుభాక్షలను
సరిచివచ్చిన పోలీసువారు ఉత్తరగిరిపును నిరోధించిరి. కాని
వివిధిగా ప్రతినిధులను ఉత్తరగిరిపును జరుపబడెను. సిక్కు
లు ప్రత్యేకముగా నొక ఉత్తరగిరిపును సాగించి సెక్రటరేటు
కార్యాలయము ఆవరణలో ప్రవేశించి అచట సింహవానమును
వైసి బాతీయపతాకమును నెలకొల్పిరి. అంతట పోలీసు గారచ
టికి వెచ్చి లాఠీలవలసి ప్రజలను తిరిపిరి. వేలకొలది ప్రజలు
కేరతుండుట మంచి యీ ఘోరగిరిపు ఆక్రమసంఘముని పోలీ
సుకమిషనరు ప్రకటించెను. (లి. ఆ. వై.)

25 మందికి గాయములుగలుగుట

ఉత్తరగిరిపును నిరోధించుటకు అజరుమైదానమున చాల
పోలీసు దళములు వెచ్చియుండెను. అజరుమైదానము సర్దు
మట్టుట సెక్రటరేటు కార్యాలయమునందు కేలకొలది ప్రజలు
నేరకుచే జరిగెను. అంతట పోలీసువారు లాఠీలను విసరిరి.
బొంబాయి జంఖావాద్ పోలీసువారు ఘోరగిరిపును ఆపి
నేరిరి.

వాకాన్సియల ప్రెసిడెంటు యిచ్చున వారిని

అరెస్టుచేయుట

వాకాన్సియల ప్రెసిడెంటు యిచ్చున వారిని అరెస్టుచేయుట
జంఖావాద్ ఉత్తరగిరిపును నిరోధించిరి. అంతట పోలీసు
వారు కిక్కిరించి బిట్టిని గారచిరి. అంతట వాకాన్సియల
సభ్యులను యిచ్చున నెలకొలదిను అచట అరెస్టుచేరి. కిక్కిరి
లాటలను విసరి ప్రజలను తిరిపినేరిరి. వెంటనే 25 మందిని
అరెస్టుచేసిరి.

సెక్రటరేటు సభ పోలీసువారు కెండు యాడుసాకలు
లాటీలను విసరిరి. అంతట పోలీసును ని ప్రజలు కోరిరి.
సాయంకాలము 8 గంటలకు సెక్రటరేటునందుండియు ప్రజా
సమన్వయమును ప్రజల లాభమున వెదకిన యి. (లి. ఆ. వై.)

కలకత్తాలో ఉత్తరగిరిపుహారతాళము

లాక్సప్రయోగము 45 గంటల అరెస్టు

కలకత్తా, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలు సభాప్రజ
రంభింపమున శేడు కలకత్తా పునము హెర్బాల్ జరిపెను.
పోలీసుకమిషనరుగారు నిషేధపుట ప్రకటించిరి. అంతట
లాసకోల్లంపున సంఘమువారు యేర్పాటుచేసి ఉత్తరగిరిపు
మధ్యాహ్నము ఉత్తరగిరిపును ఒక మైదానమున వారికి
వాత జరిగినసభలో సంఘాధ్యక్షుడు ఉపన్యసించెను. ఎగువలో
యితరవోట్లగూడ చాల ఉత్సాహము బళియదేరిరి. కాని
పోలీసువారు చెదరగొట్టిరి. ఇరువది 45 మందిని అరెస్టు చేసిరి.
లాక్సప్రయోగమువలన చాలమంది గాయపడిరి. (లి. ఆ. వై.)

20 ఉత్తరగిరిపులు 75 అరెస్టులు

కలకత్తాగరము రాండుటేబిలు సభపట్ల ఆసక్తిని తెలు
పుటకు శేడు హెర్బాల్ ఉత్తరగిరిపును జరిపి, సాయంకాలము
ని విధి పాడు గులలో సభలు చేసికొని లాసకోల్లంపు
కాంగ్రెసు సభ్యులకు శిక్షాసముచయ చదువు బడెను.
ఇరువదివోట్లనుండి నల్లజంతుల ఉత్తరగిరిపును బళియదేరెను.
విద్యార్థులుగూడ యిందు పాల్గొనుటచేరి కాశీజేలు, వెంట
తోనెళ్లును కాలేజీలలో యాచబడెను. రాండుటేబిలు సభకు
నిరసించుచు ఉత్తరగిరిపులో కేలు నేరిరి. వాటినువారు ప్రజ
నిరసించి ప్రతివాటకు కొంతయంది చొప్పున నెలకొల్పిరి
మందిని అరెస్టుచేసిరి. లాక్సతో కొట్టుటచే 25 మంది నెం
టికులకు బెట్టులు తగిలెను. (లి. ఆ. వై.)

కార్యాచేమనలో నిరసన తీవ్రమయి

కలకత్తా, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలుసభకు నిరసించు
చు ఉత్తరగిరిపును కార్యాచేమన సభలో ఆత్మశిక్షాసంఘం బిట్టు
34.7 తో ఆం గి క రిం చ వ గ ను
యూరోపియను సం, కొందరు మహమ్మదీయులు కర్మన ఆ
త్మశిక్షణమును నూచించిరి. ఆత్మశిక్షణకు సుభానుచంద్రాక్షు
గారు వాటిని త్రోసివేసిరి. అంతట వారి వోయిరి. ఆత్మశి
క్షణ మహమ్మదీయులు వారిని చెదరేదెను. (లి. ఆ. వై.)

కరాచిలో మార్కాల్

కరాచి, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలుసభకు నిరసించు
చు కరాచిలో శేడు మార్కాల్ జరిపెను. హిందూమతము
మును మూడబడెను. వీధులు శుభ్రముగ నుండెను.

ఢిల్లీలో రాజుగారి ఉత్తరగిరిపుము కనబడుట

ఢిల్లీ, నవం 12:—

రాండుటేబిలుసభ ప్రారంభోపవాసములు గొడవలయ్యిరి.
యిచట మార్కాల్ యంత్రము ద్వారా విసరిడెను. ఉత్తరగిరి
లో చాలమంది యితర ప్రజలు అన్ని తిగిగులవారు వార్డు
టెలిగ్రాఫుల వైర్లకు జవరలుగారి కార్యాలయమునందు
రూపుచేయబడిన యంత్రమున సమాజకేమైరి. రాజుగారి ఉ
పవాసము కొద్దిగ నన్నది. స్పష్టముగ వివరించెను. చివర భా
గము స్పష్టముగ వివరించెను. వీరివ ప్రధాని మార్గవాహి, కాన్సి
తో ప్రాధుపార్కు ఉపవాసములు కొంత భాగము కనబడి
నవి. ఒక గంట విన్నవినడ అందరు లేచివాయిరి. ఒక్కొక్క
లండనులో మార్గదర్శి స్పష్టముగ వివరించుటచే యిచటము
గొందరు మార్గదర్శి గావించిరి. (లి. ఆ. వై.)

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ కర్మచే మార్చినదర్శి

సమాజము, మదరాసు

వై సమాజపు యాజమాన్యమున 14-వ శేడొసగవలసిన ఉపవాసము
మువారు కాలేజీ భవనమున శ్రమితి ఆదిత్యాది కరుణావారిని
గారు ఎమ్. ఏ. టి. ఎస్. సి. (లండన్).
వాక్యాత్మకములలో జీవమును, గుండె యుపవాసించెను.
బాల్ శేడొరి నాయకుగారు ఎమ్. ఏ. టి. ఎస్. సి. వారు
ధర్మశత్రు హిందువు. ఎట్లగు విచ్చేను ప్రార్థనలు.
కార్యదర్శి

ఉత్తరగిరిపును వెంకటేశ్వరప్రభుత్వము

ఆర్. వి. ఆర్. పీఠాచార్యువారు

మదరాసు, 12-11-1930

విదేశవార్తలు

పాలెస్టైను వ్యవహారము

పార్లమెంటులో ప్రధాని మంత్రి సమాధానము
 డిసెంబరు 12:—కామన్స్‌లో నోక్స్‌కు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ సమయ సర్ హోప్ సింప్సన్ గారి సేదీకకు తరువాత పాలెస్టైను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన అభ్యర్థనను తొలగించిన ప్రధానమంత్రి గారిని, పాలెస్టైనులోని రెండు తెగల విషయమునను ప్రభుత్వమువారు తీసుకొనిన నిర్ణయమును వివరించుచున్నారని, పైన వివరించినట్లు దుర్భిప్రాయము కొంత కలుగుట వల్ల ముందుగా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటననుగూర్చి కామన్స్‌ సభలో చర్చ జరిపించెద మనిరి.

విమాన ప్రయాణముల సౌకర్యములు

విమానాశ్రయ ఆండర్ సెక్రటరీ మాంటాగ్యుగారు విమాన ప్రయాణములలో అవసరముచేసిన కొంత ప్రయోగము గావించుటకు యంత్రసాధనములను దుర్భిప్రాయముగా ఉపయోగపడు చిన్న చిన్న నావలను ఉపయోగించుటకు వీలుండు నని కనీసపుబ్లికేషన్ ద్వారా, ఇటువై విమాన ప్రయాణములలో సాధ్యమైనంత వర కీసౌకర్య మేర్పాటు చేయబడుననియు నుడివరి. సముద్రముపై నండి ప్రయాణ మొనర్చు విమానముల ప్రయాణ సౌలభ్యముల విషయమునగూడ ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవనిరి.

అర్జెంటైనులో సంబంధము

అర్జెంటైనువిషయమున సమాధానము చెప్పుచు హెండర్సన్ గారు డాబర్న్స్ కు జడబడికను గూర్చి అర్జెంటైన్ సిస్టమ్ వారాలలో చించుచున్నట్లు అచ్చటి విదేశాంగ మంత్రి బ్రిట్టన్ రాయబారికి తెలియబరచె ననిరి. సిస్టమ్ వారు దాని నామోదించిన కేటగరీ అది అమలుపరచబడు ననిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

డొమినియన్ ఆండర్ సెక్రటరీ లెగ్గారు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుచు తూర్పుఆఫ్రికా ప్రజలలో ఐక్యముగ నెలకొల్పు ఏర్పాట్లు విషయమున ఏర్పరుపబడిన ఉపసంఘము వారికి ఉత్తర రోడ్డియావిషయమున జోక్య ముండదనిరి.

నాకానిర్మాణము

నాకాజి మంత్రి అల్బానోడెగారు ఈ సమయ క్రొత్తగా నాకా నిర్మాణ కార్యక్రమములో చేర్చబడి యుండు నాకలను 7000 బున్నుల బకపు మోయగలిగినవిగా నిర్మించుననిరి. (బి.ఎ.నె.)

బ్రిటిష్ లీజియన్ వారి సామ్రాజ్యోత్సవము

విరోపా యధమునుగూర్చి యువరాజుగారి ఉపన్యాసము

లండన్, నవంబరు 12:—భారతదేశపు సామ్రాజ్య పతాకము బ్రిటిష్ లీజియన్ వారి సామ్రాజ్యోత్సవములో పాల్గొనిరి. సభలో వారికి గొప్పసన్మానము జరిగినది. యువరాజుగారి సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిరి. విరోపా మహాయధము సంగతి మరచిపోయినా మన్నచో మరల క్రొత్తయధములకు దారితీయుచున్నామన్న మాటయొన వారనిరి. ఈతరమువారు మహాయధమునుగూర్చి యేమియు తెలిసికొనకపోయినచో అది మిక్కిలి యపాయకరముగా పరిణమింపగలదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యపు ప్రజల కీవిషయమున ప్రజోధము గలిగించుటయు, మహాయధముసంగతి మరపునకు రాకుండజేయుటయు బ్రిటిష్ లీజియన్ వారి విధి" అని వారు నుడివరి.

సామ్రాజ్యమహాసభ

అధిక సంఖ్య వివేదికపై చర్చ

లండన్, నవంబరు 12:—సామ్రాజ్య మహాసభాసభిని గల అధిక సంఖ్యుడవారి నివేదికనుగూర్చి చర్చ సాగించుచున్నార. ఈ చర్చ కేవలతో ముగియగల దనుకొనుచున్నార. దీనిని సూచించ సంకటలన్నియు చాల రహస్యముగా నుంచబడుచున్నవి. విషయ తెన్నెతో గారి నూచనను ప్రతినిధు లంగీకరింపరనియు, ఈ విషయమున మరకొన్ని యుపాయము లేజైన గలకేమోయని వారు పరిశీలించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఈదేశమున కింత యని యేర్పాటు చేయవలయునను మొదటి సూచనకు చాల సరైనలు వచ్చినవినియు, వీనికి ఫలితముగా గోరుములు మున్నగు తొన్ని పంటలవిషయమున ప్రత్యేక

మామూలు గావించబడినవినియు తెలియుచున్నది. ఇందుమాటమున మామూలు సిద్ధాంతమును (సామ్రాజ్య వాణిజ్యమునకు సంబంధించినది) మరల ప్రతిపాదించవలసినవినియు ఈసిద్ధాంతము నేయధికార ప్రభుత్వమును అంగీకరింపజాలదు.

భారతరాజ్యాంగవిధానము

న్యూస్ క్రానికల్ లో

సర్ ధామన్ కాటోగారి వ్యాసము

లండన్, నవం 12:—న్యూస్ క్రానికల్ పత్రిక కొక వ్యాసము ప్రాచురు : ర్ ధామన్ కాటోగారు హిందూదేశములో బ్రిట్టువానికి వాణిజ్య ప్రయోజనము తెక్కువగా నున్నవనిరి. పైగా వీరికి నీర. గీకరించుచున్నార. కాని యీ క్రింది మంత్రములను గూర్చి మాత్రము కొంత మాత్రు జరుగవలయునని వీరి యభిప్రాయము. మొదటి మాత్రు ఇండియా సెక్రటరీ పద వి వి మ య ము న ఈ ప ద వి డొ మి ని యన్ కార్యదర్శి పరము గావించవలె నని వీరి నూచన. రెండవది సైన్యవిషయము. సైన్యమును ఇంకను ఎక్కువగా ప్రస్తుత పద్ధతుల ననుసరించియుండి నట్లు నిర్మింపవలెనని దీనినిగూర్చి వీరినూచన. మూడవది కేంద్రప్రభుత్వ నిర్మాణము కేంద్ర ప్రభుత్వపు కార్యనిర్వాహకవర్గభ్యులలో మరికొందరు ముఖ్యులైనవారు సీయర్ షే బర్ కు (ప్రీట్ కాన్సిల్ కు) వాగ్యతవహించినవారై యుండవలెనని వీరిందురు. పద్దతినిబట్టి నై స్రాయి గారి చేతిక్రింద బలియమైన ఒక కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పడవలసిన యు, ఈ ప్రధానకార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులందరి ఆమెరికా ప్రభుత్వములోని సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ వందని బోలి యుండవలెనని వీరి యభిప్రాయము.

బ్రిటిష్ వ్యాపారము

వె కటి సంవత్సరముకన్న తగ్గినది

డిసెంబరు 12:—బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడ్ వారి లెక్కలను బట్టి సైన్యంబు కలలోకన్న ఆక్టోబర్ నెలలో వ్యాపారాభివృద్ధి కొంతకలిగినట్లు తెలియుచున్నది. గతవత్సరములో పాల్గొమించియున్న మాత్రము అభివృద్ధి చాల తగ్గినదనియు చెప్పవలెను. ఆక్టోబర్ లో ఎగుమతుల విలువ మొత్తము 46, 500, 000 పౌనులు సైన్యంబులో 42, 700, 000 పౌనులు, కాని గతవత్సరం ఆక్టోబరులో 44, 500, 000 పౌనులుండెను. ఇక దిగుమతుల విషయమున, ఆక్టోబరు 91, 800, 000 పౌనులు సైన్యంబులో 78, 600, 000 పౌనులు గతవత్సరం ఆక్టోబరులో 110, 200, 000 పౌనులు.

నల్లమందుసభ

కోరెయ్ తయారుచేయు విషయమున ఏర్పాట్లు

లండన్, నవం 12:—నల్లమందు సభవారి ప్రీమియరీ సమావేశము ముగిసింది కోరెయ్ తయారుచేయు విషయమున ఏయేదేశములవారి రెండు మొత్తము తయారు చేయవలసినదియు ఈ సమావేశమువారు నిర్ణయించిరి. మున్నీషా విషయమున గూడ ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. నానాజాతిసమితివారి సలహాసంఘము జనవరినెలలో సమావేశమున లోపల ఏదో యొక పరిష్కారమునకు రావలయునని సభ వారి యభిప్రాయము. ఈ సభ వారు తయారు చేసిన ప్రకటనకు టర్కీ, జపాన్ దేశములు మాత్రము వాద్యుని వహింపజాలవు. ఈ రెండు ప్రభుత్వములును ముందుముందు తమ యభిప్రాయముల తెలిపెద మనిరి.

అస్సాం రైల్వే ఋణావ్రతములు

అస్సాం రైల్వే స్వసంఘమువారి ఋణావ్రతముల అమృతము నిలిపివేయబడినది.

మోతీలాలు నెహ్రూగారి అరోగ్యస్థితి

తిన్నగలేదు

త్వరలో సింగపూరునకు వెళ్లెదరు

బొంబాయి, నవంబరు 12:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారికి ఒక నువోటి వెంకటాచలములో రక్తము పడుచు నేయున్నది. వీరు త్వరలోనే కలకత్తా వెళ్లెదరని తెలియుచున్నది. అచట వీరిని రి మండి డాక్టరు కలిసి పరిశీలించెదరు. డాక్టరు సలహాయచ్చిన యెడల దేహ స్వాస్థ్యమునకై సింగపూరునకు సమద్రయానము చేయగలరు. నవంబరు 15 వ తేదికి కలకత్తా వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వార్తలు విశేషములు

ఆంధ్రకోశములో గలిగిన వ్యాధివల్ల కల్పల్ క్రాఫర్డ్ గారు మరణించిరి. చాలకాలమునుండియు ఆయన యీ వ్యాధిచే బాధపడుచుండెను. ఇండియానండి బయలుదేరునప్పు డాయన వ్యాధితోనే బయలుదేరెను. ఇంగ్లాండుకు వచ్చినతరువాత కొంచెము తేరుకొని మామూలు కార్యక్రమము జూచుకొనుచుండెను. కాని మరల రోగములో బడిపోయి, కొన్ని నెలల తల్లె బాధపడి తుదకు తనతమ్మునియింట మరణించెను.

మేజర్ గ్రాహం పోర్ డంపతులు రౌండ్ టేబిల్ సభ ప్రతినిధులకు సన్మాన మొసంగిరి. ఈ సన్మాన సమావేశమునకు మంగులును, తక్కిన అన్ని పక్షములకు జేరిన సభ్యులును వచ్చిరి. ఈసమయమున పార్లమెంటు భవనములలో ఇంత గొప్పసమావేశము జరిగియుండలేదు.

1931 సం॥ జనవరినెలలో లాహోరులో జరుగనున్న అసియాట్రీల మహాసభకు ప్రతినిధులను బంపుటనుగూర్చి యులోచించుటకై బరేలియలోని దేశీయ స్త్రీ సంఘము లవారందరూ గలసి యొక ఉపసంఘము నెన్నుకొనిరి.

[అసలు చట్టముపై వోట్లు గైకొనబడినపుడు తిబెటలు పక్షమువారు 33 గుర్తు ప్రభుత్వపక్షమున వోటు జేసియుండిరి. వారిలో సర్ జాన్ మెయిన్ గారి కు.]

కింగ్స్ గారి చేపాలతో గూడుకొన్న రిసెవ్ లో గంభీరప్రాతప్రతిని సాత్వీలో నోక ఆమెరికా దేశీయుడు 680 పౌనుల వెల యిచ్చి కొనెను.

రౌండుటేబిలు సభాప్రతినిధుల సభలకు ఆర్థరు హెండర్సన్ గారు విం దొసగిరి. ప్రభుత్వమువారు లంకాప్రభు భవనమున విం దొసగిరి.

యువరాజుగారు డి. ఓ. యక్స్ జర్మనీ విమానమును చూచుటకై ఒక విమానముపై సాధాప్రకృతు వెళ్లి వచ్చిరి.

బొంబాయిలో పిక్నెటింగు స్త్రీల అరెస్టులు

బొంబాయి, నవంబరు 12:—విదేశవస్త్రముల దుకాణములవద్ద పిక్నెటింగు చేయుచుండిన స్త్రీలు ఇద్దరు అరెస్టు చేయబడిరి.

మురాద్దీ గోకలదాసు మార్కెటువద్ద నిన్న రి మండి పిక్నెటు చేయుచుండినందున అరెస్టుచేయబడిరి. వారికి నేడు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. రు 50 లు జరిమానా కూడ విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించనిచో 6 వారముల శిక్ష ననుభవించవలెను.

స్పిన్నరు కంపెనీ గిడ్డంగివద్ద పిక్నెటు చేయుచుండిన వారింటిరుకూడ నేకు అరెస్టుచేయబడెను.

కాంగ్రెసు భవన భూముల అరెస్టు మండ్రీలో కాంగ్రెసు కార్యాలయము నెలకొల్పబడినయింటి భూముందు జోషీగారు నేటిక్రిందకును అరెస్టు చేయబడిరి.

బొంబాయిపౌరుల మహాజరు - షెరిఫ్ ప్రత్యుత్తరము

బొంబాయి నగరములో స్త్రీలయెడ పోలీసువారు ఆగ్రహముగా ప్రవర్తించినందులకై అధిక్షేపించుటకు పోలసభ యొకటి జరుపవలయునని బొంబాయినగరపు షెఫ్ షు కోరుచు బొంబాయిపౌరులు మహాజరు సంపుకొని యుండిరి. ఇందులకు షెరిఫ్ గారిగు బంధియల్లి హాజీభాయి లాల్లిగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

రూలుకోరినసభ జరుపవలెననిచేసే చాల కుతూహలపడితిని. కాని నేను గవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడిన యావ్యోగిని. కనుక మికోరికను గవర్న మెంటువారికి నవదించితిని. గవర్న మెంటువారు యీసభ జరుపవలెనని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి కనుక యీసభను నేను సమాజీక పరపజాలక పోయినందులకు చింతిల్లుచున్నాను.

పోలీసు సార్వంటిపై కేసు

నవంబరు 5-వ తేదిని నూనాను అను పోలీసు సార్వంటి చౌపతి సమద్రతీరమున డాక్టరు ముర్రే అనువానిపై దౌర్జన్యము చేసియుండెనని డాక్టరు ముర్రే ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఎదుట కంప్లెయింటు దాఖలు చేసెను. ఆవాడు సభకు పోలీసు సార్వంటి అప్రదేశమున అధికార రీత్యా నిలిచియుండెనా లేదాయను విషయమై దీయార్థు చేయుటకై ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఉత్తర్వుచేసెను. అందువల్ల యీ నెల 10 తేదిని కంప్లెయింటు దాఖలుచేయవలసినప్పటికిని ముద్దాయికి నోటీసు జారీచేయబడక ఇంతవరకును నిలిపియుంచడమైనది. (ప్రీ. ప్రె.)

సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభ

చెన్నపురి యందు దీపములు వెలిగించువేళ
శ్రేష్ఠ శుక్రవారము 14 వ తేదీని సాయం. 6-10 గం.
శనివారము 16 వ తేదీని సాయం. 6-9 గం.

మద్రాసు కార్మిక రేవను రేడియో సంగీత
కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజున సాయం. 5.30 గంటలకుండి 7 గం. వరకు)
(తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున)
శ్రేష్ఠ శుక్రవారము డి. ఎల్. జి. ఆంధ్రాద్రి: ఆంగ్ల
సంగీతము.

చెన్నపురి సంగీత పరివర్తన:—ఈ సంవత్సరమున సంగీతములో మద్రాసు నగరములో దిశంబరు 25 వ తేదీనుండి 31 వ తేదీవరకు జరుపబడును. ఈ కార్యక్రమమున పాల్గొనుటకు వ్యాపకములను పంపగోరు గాన ప్రవీణులు, పండితులు, తమ వ్యాపకములను దిశంబరు 10 వ తేదీలోగా యాక్రందించునామాకు పంప బ్రాధికులు. చెన్నపురి సంగీత పరివర్తన కార్యాలయము, నెల్ల 222 తంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 3 వ తేదీకి

అంతమున వారములో చెన్నపురియందు పంచత్సర సగటున వెయ్యింటికి 46.7 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు మొత్తము వారమున వెయ్యింటికి 44.6 మరణములు సంభవించియుండెను. పోలీసులకు ఇద్దరికి తగిలెను. వా రెరువులు చూపించిరి. అటలహు వలన 1, యెంట్లెక్కు జ్వరమువలన 1, మలేరియావలన 4, ఇతర జ్వరమువలన 49 మరణములు సంభవించును. గతవత్సరము ప్రాంతమునకు పరియగు వారములో వెయ్యింటికి 48.9 మరణములు సంభవించి యుండెను.

రాకపోకలు:—సర్ యం. విశ్వేశ్వరయ్య గారు నిన్న ఉదయమున చిదంబరమునుండి చెన్నపురికి వచ్చి మరల నిన్నరాత్రి, తండ్రిగారు వెళ్లిరి.

రా. బి. కే. గోవిందాచారిగారు నిన్నరాత్రి యెర్నాకుళమునకు వెళ్లిరి.

డి. డి. వారన్ డి. సి. యన్. గారు నిన్నరాత్రి బాపట్లకు వెళ్లిరి.

కలనలు స్తాలిగారు, యం. యన్. యం. రైల్వే డిప్యూటీ ఏజెంటు నిన్నరాత్రి గుంతకల్లునకు వెళ్లిరి.

సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభ

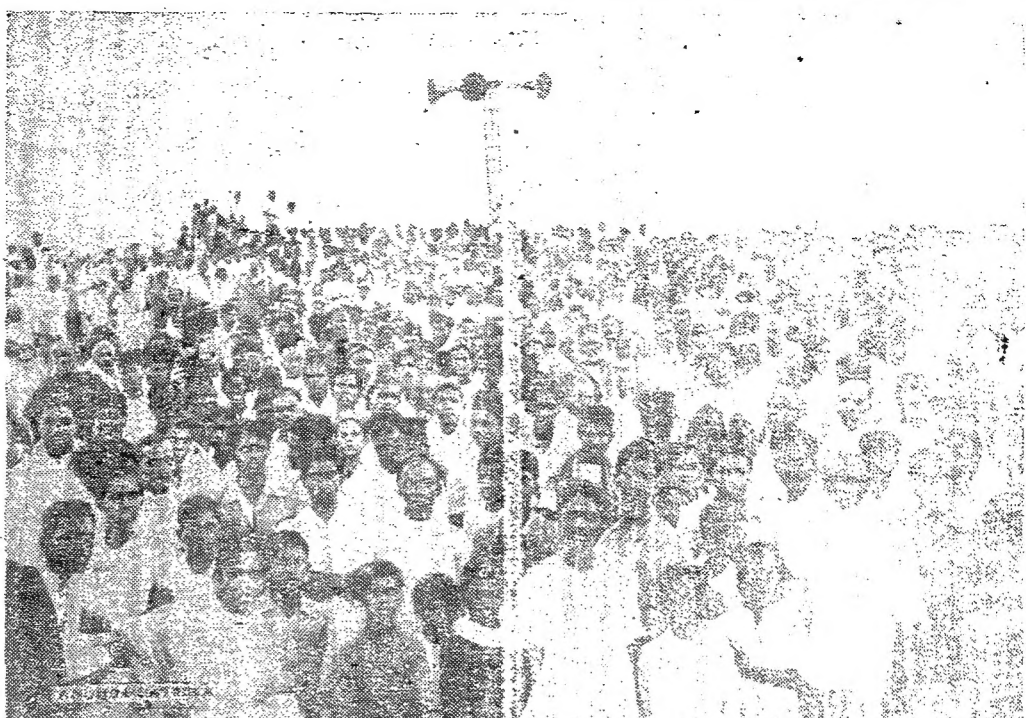
తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున బ్రాడ్ కాస్టు చేయుటకు కార్మిక రేవనువారి ప్రయత్నములు విఫలమగుట

చెన్నపురి కార్మిక రేవను ఎలక్ట్రీక్స్ ట్రాక్టు యంత్రముగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభను దూరప్రవేశముల ద్వారా వినుటకు నిన్నటి సాయంత్రమున తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున వేలకొలది ప్రజలు చాలనేపు కనిపింపగలిగి యుండెను. కాని అచ్చట వారి కేమియును విజయము లేదు.

ఉపన్యాసమును బొంబాయి నుండి బ్రాడ్ కాస్టు చేయు ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెను. ఇతర లాంగ్ వేల్ కేసులనుండి బ్రాడ్ కాస్టు చేయు ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెను.

కాని, చెట్టుట్టులో నా గృహమందొక మార్పుకల్ సెట్టుములను నా కొనుగడు కొందరు మిత్రులను గూడ సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభను విన్నవించిరి. సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభను విన్నవించిరి. పిదప మరెవరినైనను, అటుపిమ్మట బిక్ సిరు మహారాజుగారును, కొద్దినిమగములకాల మువ్వనొందిరి. ఎవ్వరునుగూడ రి నిమగములకాల మువ్వనొందిర లేదు. సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభను విన్నవించిరి. ఉపన్యాసము లేమియునుగూడ స్పష్టముగా విన్నవించలేదు. తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున అత్యంత కనిపింపగలిగిన ప్రజలకు నిరాశ గలిగెను. కేంద్రము విచారపడుచున్నాను. బ్రాడ్ కాస్టు చేయుట కింతకంటె మేలయిన మార్పుకల్ సెట్టు త్వరలోనే వెలువడునని తెలుసుచున్నాను.

మద్రాసు పౌరుల ఆశాభంగము:—తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున సామాన్య నామ కార్మిక మహాసభను వినుటకు వచ్చిన ప్రజాసమూహము. రేడియో యేర్పాట్లు విఫలమయ్యెను. ఎల్లరు ఆశాభంగు లైరి. (వె. ధో. బి.)

చెన్నపురి శాసనసభ

ప్రథమ సమావేశ కార్యక్రమము

కార్యక్రమ మంగళవారమున జరుగజేపు శాసనసభా సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము యాక్రందింపబడున తయారుచేయబడియున్నది:—

ప్రారంభమున యాక్రందింపబడు రాజ్యక్షేత్రములను లను గావించెదరు:— డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆర్. గృహశాఖ మంత్రి, రా. సా. పి. ఎస్. అంగనమనేటి, డి. బి. అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య, ఆర్. పూర్ణి, జయపురంరాజు, వెంకటగిరి మహారాజు, కె. ఎస్. శివసుబ్రహ్మణ్య ముదలియార్, మార్కాపురం జమీందార్ గారు.

పిదప గవర్నరుగారు శాసనసభయందు ప్రవేశము గావించురు.

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన తరువాత గౌ. అధ్యక్షులు శాసనసభ చే ఆమోదించబడిన యాక్రంది చట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరు జనరలుగారి యామోదము బడసె నని ప్రకటించెదరు:—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ (మొదటి పవరణ) చట్టము 1929 తేది 5-4-1929.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ (మూడవ పవరణ) చట్టము 1929 తేది 5-4-1929.

మద్రాసు నగర నిర్మాణ పవరణ చట్టము 1930. తేది 20-3-1930.

మద్రాసు జూదముల చట్టము 1930 తేది 21-3-1930

మద్రాసు హిందూ మతాదాయముల చట్టము 1930. తేది 25-3-1930. వ్యభిచారవృత్తి నిరోధ చట్టము. 1930 తేది 28-3-1930.

మద్రాసు పరిశ్రమల సహాయపవరణ చట్టము 1930. తేది 17-4-1930.

మద్రాసు గ్రామోద్యోగముల పవరణ చట్టము 1930. తేది 10-5-1930.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పవరణ చట్టము 1930. తేది 10-5-1930.

తెలంగాణ ఇంపార్టి బిల్ ఎట్టేట్టు చట్టము 1930. తేది 1-5-1930.

ఈ క్రింది చట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరుగారి యామోదము బడసెనని గూడ గౌ. అధ్యక్షులు ప్రకటించెదరు:—

మలబారు రయితుల చట్టము 1930. తేది 28-3-1930

మద్రాసు గ్రామోద్యోగముల చట్టము 1930. తేది 31-3-1930

తెలంగాణ ఇంపార్టి బిల్ ఎట్టేట్టు చట్టము 1930. తేది 28-4-1930

మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల పవరణ చట్టము 1930. తేది 2-5-1930

మద్రాసు లోకల్ బోర్డుల పవరణ చట్టము 1930. తేది 2-5-1930.

పిదప శాసనసభాధికారి ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సుయొక్క కోర్సు కోక పథ్య వెన్నుకొనెదరు. మరియు ఆట్టామలై విశ్వవిద్యాలయ వెన్నుకొనెదరు మరియు పథ్యల వెన్నుకొనెదరు.

గౌ. సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ గారు యాక్రందింపబడున ప్రతిపాదన గావించురు:—

ప్రాంతీయ ఆర్థిక 84 ప్రకారము హాస్ కమిటీని నియమించుటకు గాను యాసభాధికారి పదరు కమిటీకి ఆరుగురు సభ్యులు సింగిలు ట్రాన్సుఫర్ విజిల్ వోటుపద్ధతి ప్రకారము ఎన్నుకొనెదరు.

గౌ. జి. హెచ్. స్ట్రాక్సు గారు యాక్రందింపబడున ప్రతిపాదన గావించురు.

1930-31 సం. పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ రిపోర్టు చేయుటకు గాను యాసభాధికారి గౌ. అధ్యక్షుల చే నిర్ణయించబడున తేదీన పదరు కమిటీకి ఏడుగురు సభ్యుల వెన్నుకొనెదరు.

మరియు యాక్రందింపబడున గూడ ప్రతిపాదన గావించురు.

“వై. నాన్న కమిటీ రిపోర్టు చేయుట గూర్చి 9-8-1929 తేదీన శాసనసభ చే నామోదించబడిన తీర్మానము ప్రకారము యా సభాధికారి గౌ. అధ్యక్షుల చే నిర్ణయించబడున తేదీన పదియవ కమిటీకి ఎనమిదగురు సభ్యుల వెన్నుకొనెదరు.”

పిదప సర్ మెంటరీ గ్రాంటుల కోరకు డిమాండులు గావించబడును.

గౌ. సామాన్య సభ్యుల పాలనా శాఖా మంత్రిగారు యాక్రందింపబడున ప్రతిపాదన గావించురు:—

“కోడ్లు ఎంతెనల, నిమిత్తము సామాన్య సభ్యులకు అడివనలు నాన్ రికరెంట్ గ్రాంటుల క్రింద మరి 13 లక్షల రూపాయల కధికము గాను మొత్తము ప్రభుత్వమునకు గ్రాంటు చేయబడవలెను.”

గౌ. పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖా మంత్రిగారు ఈ క్రింది విధమున ప్రతిపాదన గావించురు:—

ముగములు, అడ్వాన్సుల క్రింద రూ 100 ల కధికము గాను మొత్తము ప్రభుత్వమునకు గ్రాంటు చేయబడవలెను

ప్రైవేట్ భూమి తనఖా బ్యాంకులకు ద్రవ్యసహాయము నిమిత్తము కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకులకు ముగము గ్రాంటు చేయబడుటకు గాను ప్రైవేట్ డిమాండు గావించబడును.

గౌ. సామాన్య సభ్యుల పాలనా శాఖా మంత్రిగారు యాక్రందింపబడున ప్రతిపాదన గావించురు. ముగములు, అడ్వాన్సులు, క్రింద రూ 100 ల కధికము గానట్టి మొత్తము ప్రభుత్వమునకు గ్రాంటు చేయబడవలెను. హిందూ మతాదాయముల కమిషనరీ బోర్డులకు వ్యాజ్యముల డిఫెన్సరీ మొత్తము ముగము గ్రాంటు చేయబడుటకు ప్రైవేట్ డిమాండు గావించబడును.

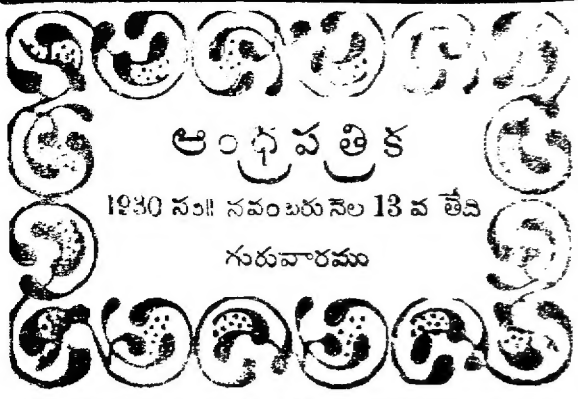
గౌ. పి. జి. రాజుగారు గవర్నరు మెంటరీ డ్ల (ప్రైవేట్) కంట్రోలు బిల్లుకు ప్రతిపాదన చేసెదరు.

గౌ. డి. బి. ఎస్. కు మార సా. పి. వి. రెడ్డి గారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన కొన్ని చట్టములను పరిశీలించుట కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు.

గౌ. సర్ ఎం. కృష్ణ నాయుడుగారు మద్రాసు సివిల్ కోర్టుల చట్టమును పరిశీలించుట కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు.

గౌ. పి. జి. రాజుగారు మద్రాసు సెర్వీస్ రిమిషను చట్టము (1929) సవరించుట కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు.

గౌ. పి. జి. రాజుగారు మద్రాసు సెర్వీస్ రిమిషను చట్టము (1929) సవరించుట కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు.

రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రారంభోపన్యాసములు

రాండుటేబిలు సభ నిన్న మధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. తెలిసినవిషయమే. జాన్సి సార్వభౌము డి సమావేశమును ప్రారంభించుటచే, నీవిషయమై ఆశ లభికముగ వ్యాపించెను భారతీయుల నుత్సాహంతుల గావించుకటనలు గావించబడు విషయము, రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదలయు, నిర్బంధప్రయోగవిరామమును ప్రచురింపబడు ననియు, పలువురు గంపెజాశతో నెదురుచూచుచుండిరి. తుది రంగమునందమునను లేబరు ప్రభుత్వమువారు దూరదృష్టి జూపి, నూతనాధ్యాయమును ప్రారంభించుటకు సమ్మతించెద రని, ఊహించియుండిరి. సార్వభౌమునిద్వారా హిందూదేశప్రజల భావాలిశయమును తృప్తిపరచెదరని తలచుచుండిరి. మాక్స్ నాల్డు గారు మేయరువిందులో ప్రసంగించుచు, భారతీయులు ఆధ్యాత్మికనాగరికత గలవారనియు, వారి హృదయమును గ్రహించుటకు ఆధ్యాత్మిక ప్రణాళి మనసరిమనియు, నుడివియుండిరి. కాని నమను మేతెంచినపుడు, వీ రెట్టిచర్య గైకొనక, సమాభానావకాశమును కోల్పోయియుండుట శోచనీయము. నిన్నటిదినము సార్వభౌముని ప్రసంగమును వినుటకు ట్రిప్లికేను బీదిలో చేరిన వేల కొలదిప్రజల గుంపుల జూచినవారికి, భారతీయులెట్టి ఆతురముతో ఈ ప్రసంగమునకై ఎదురుచూచుచుండిరో గ్రహింపవలయును. నిన్నటిదినము యంత్రలోపముచే, సార్వభౌముని ప్రసంగమును నీను భాగ్యము చెన్ననగరప్రజలకు అబ్బదయ్యెను.

అందుచే వారు ఆశాభంగులై ఇండ్లకు వెడలిపోయినను, ప్రసంగమును వినియున్నచో మరింత ఆశాభంగము కలిగెడిదని, స్థలాంతరమున ప్రచురింపబడిన సార్వభౌముని ప్రసంగము బట్టియు మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము బట్టియు గ్రహింపవచ్చును. రాండుటేబిలు సమావేశమున కేతెంచిన భారతదేశ ప్రతినిధులకును, సంస్థాన ప్రతినిధులకును, సార్వభౌముని స్వాగత మొనగెను. ఇంతకు పూర్వము బ్రిటీషు సార్వభౌములు రెండు పర్యాయములు హిందూదేశమునకు వచ్చిరి గాని, బ్రిటీషు హిందూదేశ ప్రతినిధులు గలసి ఇంగ్లండులో నొక్క ప్రదేశమున రాజ్యాంగవిధానమును చర్చించుటకు నూపియుండలేదు. ఇట్టి అసాధారణావకాశమును గైకొని, ఇంగ్లండు హిందూదేశమునకు న్యాయము నలుపుచో, ఔదార్యముతో ప్రవర్తించిన దగును. కాని ప్రారంభోత్సవసందర్భముల గాంచిన, అట్టియాశ కెడము గనుపించుటలేదు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణ

ములు ప్రారంభమై పది సవత్సరములు మాత్రమయినమాట నిజమే. హిందూదేశ చరిత్రలో పది సంవత్సరములొక లెక్కలోనిది గానిమాటయునిజమే. కాని, ప్రపంచ మంతయు స్వాతంత్ర్యనివాదముతో మాగు మోగుచున్న యీ సమయమున, హిందూదేశ మొక్క నిమనమయినను పరాధీనతను సహింప జాలదని ఇంగ్లండు గుర్తించుట యత్యవసరము.

హిందూదేశమునం దన్ని పక్షములవారును అన్నిసంఘములవారును స్వరాజ్యమును దూరాదర్శముగ గాక, తత్క్షణాతముగ గోరుచున్నారు. ఇట్టివారికి ఓరిమిని బోధించి, కాలక్రమమున స్వరాజ్యము లభించు నని చెప్పిన నేమిప్రయోజన ముండును? సార్వభౌములు, రాండుటేబిలు సమావేశ కార్యక్రమమును జాగ్రూకతతో వీక్షించుచుండు మని, సెల విచ్చిరి. కాని ఈసమావేశముద్వారా హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ యలవడి, శాంతి గలుగనిచో, సార్వభౌములకు తీసి యాభాగము కలుగకమానదు. ఇట్టి పర్యవసానమునకు ముక్తులే బాధ్యత వహింపవలసియుండును. రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రతినిధుల నామములు భావించి త్రలో ప్రఖ్యాతి పడయుగాక యని, సార్వభౌములూసిందిరి. కాని, రాండుటేబిలు సమావేశము భారతదేశపు టాశయములను సఫలపరుపనిచో, ఇందు గూడిన ప్రతినిధులనామములు దేశమునకు ద్రోహ మొనర్చినవారి క్రింద బరిగణింపబడుట సహజము. సార్వభౌములు ప్రారంభోపన్యాసము గావించగనే, వెడలిపోయిరి. పిమ్మట జరిగినప్రసంగములు, మర్యాదసూచకములుగ నున్నను, సారహీనములుగ నున్నవని చెప్పవలసినందులకు చింతించుచున్నాము. అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్య మను పడమానయినను నెవ్వరుపయోగింపరయిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారు, స్వీతక్రమ గావించుకొనిరి. కాని వీ రవలంబించుచున్న పరిపాలనపద్ధతుల బట్టిజూచిన దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి వీరు తోడ్పడెద రను నాశ కెడమియ జాలవు. రాండుటేబిలు సభాధ్యక్షు లయిన మాక్స్ నాల్డు గారు, వాగ్దాలముతో తమ ప్రసంగమును నింపిరి గాని, భావిపరిణామము గూర్చి ఎట్టియాశను పురికొల్పరయిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు తమ వాగ్దానములను చెల్లించలేదని, వీరియం దభిమానము గలవారే విమర్శించుచున్నారు. కాని, తాము అట్టి విమర్శములను లెక్కనేయ మని, మాక్స్ నాల్డుగారు పలికిరి. విమర్శనములను లెక్కింపక బోవుటయే, మంత్రుల ధర్మమగుచో, అట్టి ధర్మమును మాక్స్ నాల్డుగారు నిర్వహించిరియే చెప్పవచ్చును. కాని, వీరి దృక్పథము, లేబరుపక్షము సం దభిమానము వహించిన వారెల్లరకును, నిరాశను గలుగజేయుచున్నది. మాక్స్ నాల్డుగారి కార్యక్రమమేమి? వారు ప్రతిపాదించదలచిన విషయ మేమి? ఆసంగతి సమాత్రము వీరు బయల్పరుపరయిరి. సత్యాగ్రహవలంబులను నిరసింపుటలో మాత్రము వీరు ముందంజ పె చెబుచున్నారు. కాని, మహాత్ముని యుద్యమము బయలుదేరుటకు, మాక్స్ నాల్డు ప్రభుత్వమే కారణభూతమని, వీరు గ్రహించుచో యిటుల బలికియుండరు. గాంధీ మహాత్ముడు సమాభానావకాశముల నన్నిటిని చేపట్టిన పిమ్మటనే, స్వరాజ్యమును బడయుటకు స్వశక్తియే ఓరు సాధన మని బోధించెను. దీనిని ఊయొగించుటకు సత్య అహింసలను మాత్రమే సాధనములుగ గైకొనవలయునని తెలిపెను.

హిందూదేశము అహింసను విమర్శగ నవలంబించుచున్నటుల విదేశీయులు గూడ క్లామించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో మహాత్ముడు ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును గూడ జేసిన నేపథ్య మాక్స్ నాల్డుగారు గుర్తించుకుండుట శోచనీయము. రాండు సమావేశములో వచ్చెడి ప్రశ్నను ఆయాసయము ములందు విచారించెద మని, మాక్స్ నాల్డుగారు పలికిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు రూపొందినటుల ప్రశ్న లనేకములు లేవు. ప్రశ్న ఒక్కటేగలదు. ఇతరదేశములకు వలె హిందూదేశము గూడ స్వేచ్ఛ ననుభవించుట కవకాశ మియబడునా లేదా? ఈప్రశ్నకు సరియగు జవాబును బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారొనగూచో, మిగిలిన స్వల్పప్రశ్నల విషయమై కనుపించెడి కష్టము లన్నియు, సూర్యునిముందట మంచువలె కరగిపోవును. దేశస్వేచ్ఛనొనగటకు సమ్మతించుకొండ, ఇతరకష్టముల గూర్చి తలపోయుకొలదియు, అవి చాటరాని కొండలవలె గనుపించుచునే యుండును. స్వరాజ్యము లభింపని, సాంఘికవిభేదప్రశ్నలు పరిష్కారము గాంచజాలవు. ముందుగ వీనిని పరిష్కరింపవలెనుట, నేల విడిచి సాముజేయుటయే యగును.

రాండుటేబిలు సమావేశమును వీక్షించుటకు అధినివేశ రాజ్యమంత్రు లేతెంచిన సంగతి చాలముఖ్యవిషయ మని, సార్వభౌముని ప్రసంగమును మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగమునుగూడ దెలిపెను. కాని, హిందూదేశమునకుగూడ వెంటనే అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మొనగబడినగాని, వీరిరాకవలన ప్రయోజన ముండదు. ఇంపీరియల్ సమావేశములలో నేమి, అంతర్జాతీయ సమావేశములలో నేమి, అధినివేశ రాజ్యప్రతినిధులతో సమానులుగ, హిందూదేశప్రతినిధులు పాల్గొనుటకు స్వేచ్ఛావకాశ ముండదు. అధినివేశ రాజ్యమంత్రు లయినను పరాధీన మగు హిందూదేశమును గౌరవింపరని, తేటతెల్ల మగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, తదితర కాలనీలలో నేమి భారతీయులు పడుచున్న కడగండ్ల కిది నిదర్శనము. అందుచే భారతీయులు ఇంటను వెలుపలను గూడ గౌరవింపబడవలె ననిన, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్య మొనగట కనీసధర్మము. ఈ ధర్మమును నిర్వహింపక, మాక్స్ నాల్డు ప్రభుత్వంలెంత వాగ్దానము నుపయోగించినను అర్థరహితమే యగును. 17 వ తేదిని రాండుటేబిలు సమావేశము మరల జరుగును. ఈలోపల, భారతీయులను తృప్తిపరచెడి సంఘటనలు జరుగునని తలంప నవకాశము లేదు.

సార్వభౌముని ప్రసంగము, సైమను కమిషను రిపోర్టును పేర్కొనెను. మాక్స్ నాల్డుగారు బ్రిటీషు పక్షముల మూడింటి సద్భావమును చాటిరి. కాని, ఇటీవల కొందరు లిబరలుపక్ష నాయకులును, కన్సర్వేటివు పక్షనాయకులును గావించుచున్న ప్రసంగముల గాంచిన, మాక్స్ నాల్డుగారు దెలిపిన సద్భావ మేమూలను గనుపింపదు. బరోడామహారాజుగారు విక్టోరియా రాణిగారు పాదప్రకటనలో దెలిపిన ఉదారములగు వాక్యములను స్మరణకు దెచ్చిరి. ఆ వాక్యములు వెలువడి చాలకాల మయినను ఇంతవర కవి ఆచరణలోనికి రావయ్యెను. అందుచే, సందేశములపట్లను ప్రకటనలపట్లను ప్రజలకు

విశ్వాసమును గలుపుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నందున్న ఏభాగమునం దయిననా, అత్యయము, అసమానత్వము, అక్రమ నిరోధములు ప్రబలు నపుడు వానిని సహించునంతవరకు, సార్వభౌముని పట్ల నిర్వహించవలసినవిధిని పాలకులు నిర్వహించ జాలరని, కా॥ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మడివిన వాక్యములు, సత్యమునే చాటుచున్నవి. రాండుటేబిలు సమావేశము అవజయము గాంచుచో, హిందూ దేశముతో బాటు ఇంగ్లండుకుగూడ నష్టము గలుగు నని, కాశ్మీర మహారాజుగారు స్పష్టపరచిరి. ఈనంగ తిని బ్రిటీషు ప్రముఖులు ముఖ్యముగ గ్రహించుట మేలు. స్వేచ్ఛ ను గాఢముగ నాకించెడి హిందూ దేశమునకు నేడుగాకున్న రేపయినను స్వేచ్ఛ లభించకమానను. ఈ సమయమున ఇంగ్లండు తనధర్మమును నిర్వహించుచో, కాశ్మీరతాప సూనమునకు లోనగును. ఇంగ్లండు ఎటుల మెల గునోయని నాగరికప్రపంచ మంతయు ఎదురుజూచు చున్నది. అందుచే, ఇంగ్లండు ఈసమయమున అవజయము గాంచుచో, ప్రపంచగౌరవమును కోల్పోవుట నిశ్చయము. హిందూదేశము గాంధీ మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, ప్రపంచమున కంత కును జీవితాదర్శమార్గమును జూపుచు, తనప్రభావ తిని ఇనుమడింప జేసికొనుచున్నది. హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలపరుపక, ఇంగ్లండు తనకీర్తిని పరు సగ కోల్పోవుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశము అవజయము గాంచుచో, ఇంగ్లండు కింతవరకు గల కీర్తి గూడ పూర్తిగ నడుగంటును.

బ్రిటీషువైఖరి హిందూదేశమునం దేమాత్ర ము విశ్వాసము గలిగింపకున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశముపట్ల ప్రజలలో నెవరికిని ఆశ గలుగ కున్నది. ప్రారంభోపన్యాసములు ఆశను పూర్తిగ దొలగింపగలవు. లండనులో గూడ రాండుటేబిలు సమావేశముపట్ల అసమ్మతి దెలుపుటకై ఊరేగింపు జరిగినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వైడ్ పార్కులో అసమ్మతినభ జరిగెను. కలకత్తా, కరాచీ, బొంబాయి మున్నగు ముఖ్యపట్టణములలో హర్తా శము జరిగినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీనికి ఫలముగ బొంబాయి, కలకత్తాలలో లాఠీప్రయోగ మును, అరెస్టులును జరిగెను. కలకత్తా కార్పరేషను హు రాండుటేబిలు సమావేశమును నిరసించుచు తీర్మానము గావించిరి. నిర్బంధప్రయోగము రాను రాను ప్రతికయము జూపుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశవిజయముగూర్చి ఇదివరకేమయిన ఆశలు గలవానికిగూడ, నేటిదినము ఆశలంతరించుచున్నవి. రాండుటేబిలు సమావేశప్రతినిధులగు పెత్తా, డాక్టరు మూంజీ గార్లు తమ ఆశాభంగమును ప్రీ ప్రెస్సు లండను ప్రతినిధికి దెలిపిరి. అయినను, రాండుటేబిలు సమావేశము విజయము బడసి, హిందూదేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడునేని, కాంగ్రెసుపక్షముతో గూడిన ఎల్లపక్షములవారును స్తంభింపదరు. అందుచే, రాండుటేబిలు సమా వేశమునకు జయముగలుగు గాక యని కోరెదము.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి నానాటికి ప్రబలమగుచున్నది. భారతీయ కాంగ్రెసు రాయ బారులు డాక్టరు మల్ మంత్రిగారిని దర్శించి, బ్రాన్సు వాల్ ఆసియాచట్టము పట్ల తాము గావించిన అసమ్మతి తీర్మానము నంద జేసిరి. వీనికి జవాబిచ్చుచు, ఎట్టి మార్పు లేక ఆసియాచట్టము రాబోవు పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టబడునని, డాక్టరు మల్ మంత్రి గారు సూచించిరి. హార్టిగాజ్ నేనానిగా రిటీవల దెలుపుచున్న శ్వేతప్రాబల్యమును పూర్తిగ నిలిపి యుండుటకు, మల్ మంత్రిగారు యావచ్చక్తిని వినియోగించెదరని నమృతవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా పరి స్థితులు విషమముగ నున్నవనియు, మంత్రిగారి దృక్ప థము హానికరముగ నున్నదనియు, దక్షిణాఫ్రికా భార తీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు తంతివార్త నిచ్చు చున్నారు. హార్టిగాజ్ గారి బదులు మల్ మంత్రిగారి ప్రధానమంత్రిగ నుండుటచే, వీరి వైఖరియే ఖాయ మగు నని తలంపవచ్చును. ఇంపీరియల్ సమావేశ మును, రాండుటేబిలు సమావేశమును ఇంగ్లండులో జరుగుచున్న సమయమున, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లను హింసించుటకు క్రూరచట్టములగావించదలచుట జూడ, వైసమావేశముల కెట్టి విలువ లేదని యా హింస నవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఇదివరకు జరిగిన ఒడంబడిక నిర్మూలమగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాభార తీయులతరపున వైయిజాగారు ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులగు సర్ ఫజుల్ హుస్సేనుగారిని కలసి కొని, వారితో ముచ్చటించిరి. దక్షిణాఫ్రికా భార తీయ కాంగ్రెసు తీర్మానమును వీరు విశదముగ నేట పరచిరి. తూర్పుఆఫ్రికాలో భారతీయులకు కలుగ జోయెడి కష్టములను వివరించిరి. సర్ ఫజుల్ హుస్సేనుగారు, పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన దక్షి ణాఫ్రికా ముద్రుల ప్రసంగముల పట్ల ఆశ్చర్యము దెలిపిరి. ఇట్టి భావములను వీరు నిజముగ దెలిపితా యని ఆశ్చర్యపడిరి. అయినను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు భారతీయభిప్రాయమును స్పష్టముగ దెలిపెద రని వాగ్దానముజేసిరి. వీరు తమ వాగ్దానము నెంత వరకు చల్లించుకొందురో తెలియదు. కాని, హిందూదేశపు మొరలను దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వము వారు పాటించెదరని తోషదు.

మైసూరు: కన్నడభాషద్వారా విద్య గలపుట కన్నడభాషద్వారా విద్య గలపుట విషయ మును విచారించుటకు, మైసూరు ప్రభుత్వమువారిదివర కొక విచారణసంఘమును నియమించిరి. దీనిలో మువ్వరు హిందువులును, మువ్వరు మహమ్మదీయులును గలరు. వీరిపురు తమరిపోర్టును ప్రచురించిరి. మాతృభాషద్వారా విద్య గలపుట మిగుల లాభకరమని వీరంగీకరించిరి. ఆంగ్లభాషద్వారా విద్య గలపుట వలన అధికశ్రమ గలుగుచున్నదని, వీరు అంగీకరించిరి. దేశభాషామూలకవిద్యపట్ల సామాన్యముగ తెలుపబడి ఆక్షేపణలకు గూడ వీరు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. మహమ్మదీయులకు మాత్రము ఉర్దూ భాషద్వారా విద్యగలపుటకు వీలొనగవలయుననిరి.

ముందు దేశభాషామూలకవిద్యను హైస్కూల్లో ప్రవేశపెట్టవలయు నని, వీరి యుద్దేశ్యము. మొదట హిస్టరీ, భౌగోళిములకు కన్నడ భాషద్వారా నేర్పుచో, ఆపిమ్మట ఇతిరిచియ ములను నేర్పవచ్చు నని, వీరియుద్దేశ్యము. స్కూలు సంవత్సరములలో అన్నివిషయములను కన్నడ భాషద్వారా నేర్పవచ్చునని, వీరనిరి. ఇతియగాక, కన్నడభాషద్వారా పరిపాలనవ్యవహారములన్నియు జగవలె ననియు, ప్రభుత్వకార్యాలయములలోను న్యాయస్థానములలోను దేశభాషద్వారా వ్యవహార మునంతను జరుపవలెననియు, లేనియెడల దేశభాష ద్వారా విద్యనేర్పిన ప్రయోజనముండదనియు, కమి టీవారు స్పష్టపరచిరి. వీరు సూచించిన ఉన్నతా శయమును, మైసూరు ఎయ్యుకేషను బోర్డువారు రంగీ కరించి, బెంగళూరు మైసూరు పట్టణములలో ముందుగ నీప్రయత్నము జరుగవలయుననిరి. మైసూరు రాష్ట్రము అభివృద్ధిసూచక మగు సంస్కరణము లు చెప్పడును ముందంజ వైచుచునే యున్నది. దేశభాషద్వారా విద్య నేర్పుచియమున గూడ, మైసూరు ముందడుగు వైచుచో, ఎల్లరకు మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. మైసూరునం దీప్రయత్నము జయము గాంచుటకు అనుకూలపరిస్థితులు చాల గలవు. మైసూరుప్రభు త్వమువారు ఏమాత్రము వెతిదగ్గక, ఈనంగ్ల రణమును సాధ్యమగునంత త్వరలో ప్రవేశపెట్టి, విద్యను మాతృభాషద్వారా పడయుటకును, పరి పాలనవ్యవహారములు మాతృభాషద్వారా జరుగు టకును అవకాశ మిచ్చెదరు గాక యని కోరెదము.

కీ॥ శే॥ కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు గుంటూరుమండల వాస్తవ్యులును, రాజకీయ నిర్బంధితులును, ప్రసిద్ధనాయకు లగు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి బావమఱియు నగు కంభం పాటి కుమారస్వామిగారు రాజమండ్రి పెంట్రిలు జయిలులో రక్తవిరేచనములమూలమున అసువుల బాసిరని వినుట తెంతయు చింతించెదము. సీతారామ శాస్త్రిగారనుభవించుచున్న కష్టములు, దీనివలన మ రింతయధికమగుచున్నది. కుమారస్వామిగారి కల్బర మును ఊరిలోనికి గొంపోవుటకు అధికారులు అంగీ కరింపనందున, దహనసంస్కారము జయిలులోనే గావించబడె నని తెలియుచున్నది. కారాగృహము లలో రక్తవిరేచనముల బాధ సామాన్యమగుచున్న ది. ఇదివరకుగూడ జయిల్లో నిట్టి బాధవలన కొందరు చనిపోయినవార్త లరుదెంచెను. రాజకీయ నిర్బంధితులు మాతృదేశముకొరకు తమ కరీర స్వాతంత్ర్యమునే గాక, తమ ప్రాణములను గూడ నర్పింపవలసి వచ్చుచున్నది. జయిలు అధికారులు నిర్బంధితులకిచ్చు ఆహారము విషయమై తగిన శ్రద్ధ వహించి, అనుకూలమగు మార్పు గావించిన గాని ప్రయోజన ముండదు. ఈవిషయమై కారాగృహ ముల ఇన్స్పెక్టరు-జనరలుగారు శ్రద్ధవహించి, విచారణ సలిపి, కారాగృహపరిస్థితులను చక్కబఱచుట అవసర మగుచున్నది. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి గారికిని, కుమారస్వామికుటుంబమువారికిని, ఇతర బంధుగులకును మాసానుభూతిని దెలుపుచున్నా రము. కుమారస్వామిగారికి పరమేశ్వరుడు ఆత్మ కాంతి నొసగి, స్వర్గపదవి నిచ్చుచుగాక!

మెరిఫ్ గారి నిస్సహాయత

బాంబాయిలో నిటీవల స్త్రీలయొక్క పోలీసు వారు ప్రవర్తించిన అక్రమ విధమునకు, నగరవాసు లలో తీవ్రాగ్రహము ప్రబలిన సంగతి తెలిసిన విష యము. ఈ విషయమై అసమ్మతి చెప్పుటకు మెరిఫ్ సభ జరగవలయునని, వే. కొలది పోలీసు మెరిఫ్ గారి కొకవిన్నాము నందిరి. నగరమునకును దేశము నకును ముఖ్యమయిన విషయములను చర్చించుటకై మెరిఫ్ సభలను జరుపుట యాచారమైయున్నది. పెద్ద నగరములలో మెరిఫ్ ను నియ మించిన యుద్దేశ్యము గూడ నిదియే. కాని బాం బాయి మెరిఫ్ గారు సభ జరుపుటకు వీలులేదని బహు చెప్పిరి. మెరిఫ్ ప్రభుత్వవియమితోద్వేషి యగుటచే, ఇట్టిసభను సమావేశపఱచుటకు వారి కధికారము లేదని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరట. “మీ కోర్కెలను నెరవేర్చుటకు నా కెంత ఇష్ట మున్నను నా కది సాధ్యముగాలేదని తెలుపుట కెంతయు చింతించుచున్నా” నని మెరిఫ్ గారు తమ ప్రత్యుత్తరమునందు వ్రాసి తమ నిస్సహాయ తను వెల్లడిచేసిరి. మెరిఫ్ గారు జరుపవల సినసభలు ప్రభుత్వసంబంధమయిన సభలే కావాలి. అటు లగుచో, మెరిఫ్ ఉద్వేగము ప్రజల కుపయోగకారి గాదని, స్పష్టమయినది. ఇకమీద వివిధనగరములలో మెరిఫ్ లువై ప్రజల్లిప్తయౌత బెట్టుకొనజాలరు.

జెయిలు వార్తలు

శ్రీ మల్లాది యజ్ఞవారాయణగారి అన్వసర మదరాసు, నవం 18:—వి. గజేశ్వరయన్నగారు నిన్ను కడలూరు జెయిలునుండి విడుదల చేయబడిరి. వీరిని పంపింపగ, రాపల్ల వకీలు మల్లాది యజ్ఞవారాయణగారు, వి తరగతి రాజకీయ నిర్బంధితులు అప్పగించిన నన్నారనియు 22 పాపాలు జరుపు తగ్గి చాల నీరసముగ నున్నారనియు, త్వ రలో మదరాసు జనరలు ఆఫీసుకును చికిత్స బొందుటకు రప్పింపబడుదురనియు తెలియుచున్నది.

స. కామేశ్వరరావుగారికి వేరొక శిక్ష

గుంటూరువారకు ఎ. కామేశ్వరరావుగారు కడలూరు జెయిలులోనే శిక్ష ననుభవించుచున్నారు. శ్రీమద్ర నిన్నుటకు నిరాకరించినందున యింకొక మూడునెలలు వైదుశిక్ష విధించబడిరి.

చాగల్లు అశ్రమపాపకలకు తల్లాప్రగడ ప్రకాశరావు గారు కన్ననూరు జెయిలునుండి వేలూరు జెయిలునకు అక్టోబరు 22 వ తేదీన మార్చబడిరి. విశాఖపట్నంలో అరెస్టయిన మల్లా ప్రగడ కృష్ణరావుగారు వేలూరు జెయిలులో కలసాగా ను న్నారనియు, ఎం. వి ఆఖరుపరీక్షకు వదులుచున్నారనియు, జెయిలులో పరీక్షలకు చదువలచినవారికి అన్ని సదుపాయ ములు గలవనియు తెలియుచున్నది. వేలూరు జెయిలులోనున్న కంభంపాటి వెంకటాచలయ్యగారు (పునుకొలు) ఆరోగ్యముగ నున్నారు.

స్త్రీల జెయిలులు

వేలూరు స్త్రీల జెయిలులో మొత్తము 48 మంది రాజకీ యుద్దేహిలు అన్ని తరగతులవారున్నారు. వారిలో శ్రీమతి దాసరి కృష్ణశామ్మగారు (వీలూరు) గర్భిణిలోనున్న వారుగనుక వారముకొలుముందుగ 7 వ తేదీన విడుదలచేయబడిరి. ఆరో జునే విడుదలైన శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారు (చాగల్లు అశ్రమం) ప్రస్తుతము మదరాసు విచ్చియున్నారు. ఈమె ఆరోగ్యముకొరకు కొంతకాలము ప్యూగ్రామమున ఉండి టో (భీమవరం) విక్రాంతి గైకొననున్నారు. జెయిలులో నుండియే ఎన్. సుబ్బద్రమ్మగారు ఇంటకుమీడియుటు పరీక్ష యందు స్త్రీధర్మ లక్ష్యము.

జెయిలు ఫర్దుగారు

కలకత్తా, నవంబరు 12:—జెయిలు ఫర్దుగారు తంజా వులో రాజకీయ పరిస్థితులు తెలుసుకొనుటకుగాను మీరలు నుండి రేపు వెచ్చియిన్నారు. (కీ. వె.)

రాజమండ్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

డాక్టరు గురుమూర్తిగారి అప్పీలు రాజమండ్రి 12:—డాక్టరు గురుమూర్తిగారి కేసు లో రాజమండ్రి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారిచ్చిన తీర్పుమీదకు శిక్ష మీదకు పెద్దాపురం జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో వాఖలుచేసిన అప్పీలు ఈనెల 11, 12 తేదీలలో పెద్దాపురం లోను నల్ల చెరువులోను విచారించబడినది. 11 వ తేదీన గురు మూర్తిగారి తప్పున వోదగంటి నుక్కాగౌడ్, బి. ఏ. బి. యశ్. ఉద్వేగిటుగారు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును ఖండించుచు మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ కేసులో యివ్వబడిన సాక్ష్యమును సరిగా విమర్శించలేదనియు లాపాయింట్లు గ్రహించలేదనియు ఎల్లయినను ముద్దాయి నేరక్షుడనియించి శిక్షించుటకు కష్టపడి రనిన్ని గురుమూర్తిగారు చేసిన కేరము ఏమియు లేదనిన్ని సోదా జరుపమండగా ప్రజల్లిప్తయి లో విశిష్టానుభవ యిచ్చుటకు కాసముగాని, రూలుగాని లేదనిన్ని గురుమూర్తిగారిమీద ద్వేషములూని పోలీసు శిల్పాబ్ధి నూపరింపెండెంటుగారు ఆయనను నిమగ్నరముగా కోటి అవమానపరచి అరెస్టుచేసి జైలులోనుంచి బాధించి పైగా మీరు మిక్కిలి ఈ రిపును కేసు తన తాతేదారుచేత వాఖలు చేయించినారనిన్ని ముద్దాయి సాక్ష్యము న మృదగినదిగాను, సహ జముగాను నున్నదనిన్ని, యింట్లో ఆ నుస్థిగా నున్నవారికి వైద్య ప్రహాయము చేయుటకు ఆహ్వానముమీద గురుమూర్తిగారు పందిరి సత్యావంధంగారి యింటికి బోయి రనిన్ని వాదించి హైకోర్టు తీర్పులు కనుపరచిరి.

పోలీసువారి పక్షమున రాజమండ్రి సబ్ జైలు యిన్స్పె క్టరుగారు నిన్నటిదినము సాయంత్రము నాలుగు గంటలకు వారివాడము ప్రారంభించి 6 గంటలవరకు సాగించిరి. వీరి వాదము నిన్నటి దినము పూర్తిగానందున ఈ కేసు ఈరోజున నల్ల చెరువు ముకాంతు వాయిదా వేయబడినది. ఈ దినము పోలీసు సబ్ జైలు యిన్స్పెక్టరుగారు తమ వాదన పూర్తి చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును సమర్థించి, పోలీసువారు ముద్దాయి కేరము స్థిరపరచి రని వాదించిరి.

ఈదినము గురుమూర్తిగారి తరపున పలికేటి వెంకట జగన్నాధాచార్యులుగారున్నూ (బి. ఏ.) మద్దూరి కేరముకృష్ణయ్యగారున్నూ హాజరై సబ్ జైలు యిన్స్పెక్టరు వాదనకు జవాబిచ్చిరి. ఈ అప్పీలులో తీర్పు చెప్పుటకు 17 వ తేదీకి పెద్దాపురం ముకాంతు వాయిదా వేయబడినది.

రాజమండ్రి సెంట్రలు జెయిలులో సత్యాగ్రహ మరణము

రాపల్ల తలూకా అప్పికల్లు కాపురములు కంభం పాటి వెంకటప్పయ్యగారి కొమారు కుమారస్వామిగారు-రాజ మండ్రి సెంట్రలు జైలులో వైదీగానుండి-నిన్నటి రాత్రి 11 గంటలకు చనిపోయిరి. వీరికి 14-8-1931 సం॥ తేదీ 26 వ సంవత్సరము కలిశిక్ష వేయబడినది. వీరు కొంతకాలముండి గ్రహణివ్యాధిచే బాధపడుచున్నట్లున్నూ వీరు ప్రాణాపాయ నితిలో నున్నట్లు నిన్నటి దినము వీరి బంధువులకు తంజి నిచ్చి పట్టున్నూ తెలియుచున్నది. ఈ యదమము కుమారస్వామి గారు చనిపోయిన వార్త జైలు నూపరింపెండెంటుగారు డాక్టరు గురుమూర్తిగారికి తెలియ చేయగా గురు మూర్తిగారు కుమారస్వామిగారి దహనముకై తగిన ప్రయత్న ములన్నియు చేసిరి. ఈ దినము 12 గంటలకు వీరి కేసును జైలు ఆవరణలో దహనము చేయబడినది. సోదర వైదీలలో కొం దరు సృజనమున కరిగి దహనసంస్కారము జరిపిరి. గురుమూర్తిగారు జైలుకు వెళ్లి దహన సమక్షమువరకు అచ్చటనుండి అచ్చటినుండి వారి అప్పీలుకై నల్ల చెరువుకు బోయిరి.

బర్హలో గొప్ప తుపాను

కయకపూ్య పట్టణము పూర్తిగా అంతరించుట రంగూన, నవంబరు 18:—ఈనెల 10 వ తేదీన బర్హ లో గొప్ప తుపాను పట్టుటచే కయకపూ్య పట్టణము దానికి చేరిన పేటలు దొరతనమువారి భవనములు బహు భూములను పన్నియునుగూడ పూర్తిగా నంతరించిపోయినవియు మనస్సు లెవరును చనిపోలేదనియును తెలిసివది. తెలిగొన్న తీగలు తెగిపోవుటచే వార్తలు వెచ్చుట లేదుగాన వివరములు తెలియ లేదు. (అ. వె.)

మైలాపూరు రసికరంజని సభవారి చొచ్చా ప్రదర్శనము:—నవంబరు 15 వ తేదీ కనివారంసాయంత్రం 5-30 గంటలకు మైలాపూరు సుందరేశ్వరహాలునుందు జరుప బడును.

రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలులో

కంభంపాటి కుమారస్వామిగారి మరణము

రాపల్ల తలూకా అప్పికల్లు కుమారములోనున్న మల్ల పూడి వాస్తవ్యులు కంభంపాటి వెంకయ్యగారి కుమారులును, శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణిగారికి బాంసరములను నుల శ్రీయుత కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు రక్తవికేచనము లచే కొంతకాలముండి బాధపడుచు గతరాత్రి పండెండు గంటలకు రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలులో దింపగల్గులేరని తెలియజేయుట కంభంపాటి విచారించుచున్నాడు. వారిట్టి విషమానసముం దున్నట్లు యంతకుముం దేమియు తెలియలేదు. ఈ రోజు ఉదయము 8 గంటలకు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి యింటికి కుమారస్వామిగారు మృతివొందెదన ను వార్తజేరినది. వెంటనే గురుమూర్తిగారును మరి యిరువదిమంది పురవాసులను జైలున కేగిరి. పదకొండు గంట లకునప్పటికి జైలుద్వారము తీసి, పువ్వులతో నలంకరింపబడిన కుమార స్వామిగారి కేసును పదిమంది సత్యాగ్రహులు బయటకు గొని వచ్చిరి. దగ్గరనున్న వేపచెట్టుక్రింద కేసును దింపినవెనుక పుర వాసులను, సత్యాగ్రహ వైదీలను కేసునునకు వరుసగరించిరి. డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు దైవప్రార్థనను సలిపిరి. వీర్యులు సా త్యాగ్రహిని మృతక కేసురమునకు పువ్వుముల నర్పించిరి. కేసును ఉరిలోనికి గొనిపోవుట కధికారు లంగీక రింపక పోవుటచే, జైలు ఆవరణముందే దహన సంస్కారము చేయబడినది.

అంకరాజు శంకరరావు,

యిన్నీనుపేట, రాజమండ్రి, 12-11-30.

* * * * *

కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు రాజమండ్రిపరము జైలులో చాలరోజుల నుంచి బంకవికేచనములతో బాధపడు చు, మరణించినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ వార్త వినుటకు ఎంతయు విచారకరము.

కుమారస్వామిగారు గుంటూరుజిల్లా, రాపల్లతలూకా మర్రిపూడి గ్రామ కాపురములు వీరు. ఆంధ్రదేశమునకు నాయకలగు గొల్లపూడి శీతారామకృష్ణిగారి భావమది. వీరు 1921 సంవత్సరము నుండియు శక్తివంధనలేక దేశసేవ చేయుచు న్నారు. వీరు కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ వాలంటీరుగా చేరి చేసిన సేవ అతీతము. తరువాత వీరు కొన్ని గృహవికల్లలపల్ల మెలూరు డ్రైవింగు నేర్వకొని నుఖవీరము చేయ నెంచిరి. కాని గాంధీమహాత్ముడు మరల ఉద్యమమును ప్రారంభించ గానే మరల నడుముకట్టుకొని, వాలంటీరుగా చేరి చుట్టుప్రక్క గ్రామాదులలో పనిచేసిరి. కొన్ని దినములకు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. 6 నెలల శిక్ష వేసి రాజమండ్రిపరపు జైలుకు తీసికొనిపోయిరి. నేటిదినము వార్తలను బట్టి చూడ వారు మరణించినట్లు తెలియుచున్నది. దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రాణ మును కోల్పోయిన వీరునకు సర్వేశ్వరుడు పరలోకమునందు కాంతి నొసంగు గాక!

(ఒక విలేఖరి)

మద్రాసు కార్మి రేషను సంఘసభ

చెన్నపురియందలి ముస్లిము హోటల్స్ యిక్కర భోజన విక్రయశాలలు, నీటి పందిళ్లు, మొదలగు వాటిపై, లెసెన్సు పన్ను విధించెడు ఆదారము యంతవరకు లేనందున, ప్రస్తుత మున 1930-31 సంవత్సరమునకువైవాజీపై విధించబడిన లెసెన్సు పన్ను రూ 15 ను, రద్దు చేయవలసినయు, మరియు, చెన్నపురియందున్న అన్ని కాఫీహోటల్లకును, బిర్యానీఅంశ్లకును, తారతమ్యమును జాపక అన్నిటికిని 10 రూప మింప కుండా లెసెన్సు పన్ను విధించవలె నను యీపై, రెండు తీర్మానములు సర్పింప, మద్రాసు కార్మిరేషను సంఘముయొక్క ప్రత్యేకసభ సమావేశపరచవలెనని 22 మంది సభ్యులు విన్నప పంపియున్నందున, రాజోపు 17 వ తేదీన సాయం 5-15, రిప్పను భవనమున ప్రత్యేకసభ జరుపుటలు, సభాధ్యక్షులు చెబుచున్నారు.

సాధాణసభ

మద్రాసు కార్మి రేషను సాధారణ సభ, రాజోపు 18-వ తేదీన సాయంకాలము 5-15 గంటలకు రిప్పను భవనమున జరుగును.

చెన్నపురియందు కద్దరు అమ్మకము:—అఖిల భారత చరభాసంఘమునకు సంబంధించిన ఎన్.పి.కే. ఖాది వస్త్రాలయమున, అక్టోబరుమాసములో రూ 24518-9-9 విలువ గల కద్దరు అమ్మకము జరిగెను. గత వత్సరమున అక్టోబరు మాసములో రూ 16914-0-6, కద్దరు అమ్మకము జరిగెను. గత వత్సరముకంటె, ఈ వత్సరము అక్టోబరు మాసమున కద్దర అమ్మకము 45% అధిక మాయెను.

గుజరాతు-రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటీ

A Postmaster, A Telegraphmaster, A Stationmaster
without the knowledge of
TELEGRAPHY
IS A SOLDIER WITHOUT WEAPON,
Admissions Open Till 20th Nov: 1950,
for March, 1951.
MADRAS GOVT. TECHNICAL EXAM.
Apply for the sword to:—
SALDANHA'S COLLEGE OF
COMMERCE & TECHNOLOGY,
Ramcoti Building, Kattan Bazaar,
Park Town, MADRAS.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రీకెట్టు

దక్షిణకాళి కామందు
యం. సి. సి. జట్టు

పశ్చిమ గొప్పపు జట్టుపై ఇన్నింగు విజయము
కేటాపున, నవంబరు 11:—యం. సి. సి. జట్టుకును
పశ్చిమ గొప్పపు జట్టుకును జరిగిన క్రీకెట్ పోటీయందు, యం.
సి. సి. జట్టు ఇన్నింగు విజయము బడసిరి.

పరువుల వివరము

యం. సి. సి. జట్టు 7 నుండి 412 పరువులు పశ్చిమ
గొప్పపు జట్టు, మొదటి ఇన్నింగునందు 148 పరువులను
రెండవ ఇన్నింగునందు 122 పరువులను చేసిరి.

* * * *

అఖిలభారత క్రీకెట్ పంచెములు

సెంట్రలు ఇండియా సంస్థానముల జట్టుకును
సింధు జట్టుకును పోటీ

మరాఠ్, నవంబరు 11:—అఖిలభారత క్రీకెట్
పంచెముల పర్యాయమున సెంట్రలు ఇండియా సంస్థాన
ముల జట్టుకును, సింధు జట్టుకును
ప్రారంభించబడిన పోటీ మరల సాగింపబడెను. వారిగారు
18 పరువులలోనే ఆవుటుగావించబడిరి. పోటావాలాగారు
మాత్రమే కొద్దిగా అధిమగా పరువులుచేసిరి. వీరు స్వయము
గా 42 పరువులు చేసిరి. తొమ్మిది సి. కే. వామందుగారు
19 పరువులలోనే ఆవుటుగా వించబడిరి. మహారాజా కమార్
గారును చాలా పరువులు చేయజాలరైరి. ఈ జట్టువారం
దశకరిసి, ఆల్లుగురు 27 పరువులు మాత్రమే చేయగల్గిరి.

సింధు జట్టు వారు మిగుల ఆకస్మికముగ అది 446 పరువు
లుచేయగల్గిరి. మొదటి గారు, చాలాబాగుగ ఆడి స్వయముగా
105 పరువులుచేసిరి. ఆల్లులూగారు 82 పరువులు, ఆల్లుకరిక
గారు 44 పరువులను చేసిరి

* * * *

విజయనగరంజట్టు

మద్రాసులో మరియొకపోటీ

విజయనగరంజట్టు, చెన్నైలోనుండి రాబోవు దినం
బరు 2,8 తేదీలందు, మరియొకపోటీ పూర్తిగా భారతీయులే
గల జట్టుతో ఆడుటకు మహారాజాకుమార్ గారు తమ సమృత
మును మద్రాసు యొక్క పెద్దకట్టువారికి తెలిపియున్నది. తేలి
యున్నది. ఈవార వ్యాయామ క్రీడాఫల కైరలకు ఆ
సందమును కలుగించును. మద్రాసు యొక్క పెద్దకట్టువారు
యాపోటీ జరుపుటకు ఏర్పాటులు గావించెదరని నమ్మనము.

శ్రీయుత తల్లాప్రగడ నరసింహ శర్మగారు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా చాగల్లు ఆనందనికేతనాశ్రమపు
వాగులకు శ్రీయుత తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు 22 ఆక్టో
బరు 1930-వ తేదీన కన్ననూరునుండి కొలూరు జయిలునకు
బదిలీచేయబడిరి. వారు ఆరోగ్యముగను ఉత్సాహముగ నున్నా
రని వారిమిత్రులకు తెలియజేయవలసినదిగా నీడు 1-11-30 వ
తేదీన విడుదల యగుచున్నప్పుడు తెప్పిరి. వారు జయిలులో
మాసమునకు రెండేయి తరములను వ్రాయుట కధికారముగలదు.
కావున మిత్రులజయిలుల జవాబు నీయలేకు దుటకు తమింపు
మని కోరిరి. శర్మగారు (బి) క్లాసులో నున్నారు.

రావు వేంకటరావు,

గోర స.

అంగలూరు

గొట్టిపాటి వేంకటరత్నంగారు మొదలైనవారు కొట్టు
వచ్చిరి పోలీసువారు దెచ్చిన కేసు ఆక్టోబరు 28 వ తారీఖున
విచారించబడ లేదు. నవంబరు 9 వ తారీఖునకు వాయిదా
వేయబడినది. నవంబరు 9 తారీఖున గూడ విచారించబడలేదు
నవంబరు 16 తారీఖునకు వాయిదా వేయబడినది.

వారముకో జరిగియుండి నానలు లేవు. చలికాలి వీచుటచే
చాన ఇంప్రెజ్ లో పోవచ్చునని తెలుసుచున్నారు. కాలుషాని
శీత గల్లుచైన దొర్లుచున్నది. నాలుగరో నానండి యొడలు
తామగా గాయించును.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ నవంబరునెల 12-వ తేదీ బుధవారము

మట్టజల్లులు	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపూర్	85	60	...	3.9	— 6.8
విశాఖపట్టణము	84	63	...	9.8	— 0.3
కాకినాడ	88	68	...	26.6	+ 14.7
మచిలీపట్టణము	82	65	...	26.1	+ 18.8
కర్నూలు	86	57	...	4.8	+ 0.5
అల్లూరి	85	60	...	12.4	+ 7.1
అనంతపురం	12.0	+ 7.4
కడప	83	64	...	13.0	+ 6.1
నెల్లూరు	84	68	...	26.1	+ 12.3
మద్రాసు	83	65	...	38.6	+ 15.0
కడపూరు	83	69	...	28.7	+ 5.0
నెల్లూరు	81	65	...	21.2	+ 10.8
నెల్లూరు	85	65	...	15.7	+ 6.6
కోయంబుత్తూరు	83	67	...	24.2	+ 15.7
తిరుచనాపల్లి	85	69	...	29.4	+ 19.9
నాగపట్టణము	84	72	...	37.8	+ 19.1
మధుర	83	69	...	16.0	+ 5.1
పాంబట్	84	78	...	14.6	— 0.1
పొంగోలు	8.7	— 1.1
తిరువేండ్రము	88	75	+	20.1	+ 5.9
కొచ్చిన్	86	77	...	24.1	+ 6.7
కాలికట్టు	90	74	...	28.5	+ 9.9
మంగళూరు	90	70	...	14.0	+ 4.3
కెంకనూరు	81	18	...	10.3	+ 2.2
మోకార	76	58	...	10.8	— 0.1
కొడైకనాల్	67	52	...	30.6	+ 17.4
కూమార్	69	46	...	85.0	...

సర్కారులు:—అన్నిచోట్లను మేఘము లధికముగా
నన్నది. గోపాలపూరు కాకినాడలోను గారిపాడిగ నన్నది.
రాత్రిలో ఆకికము.

డక్కన:—బల్లారిలో ఆగ్రిక ఆకికముగనన్నది. పగలు
రాత్రిగూడ వేడిమి మామూలుగన్న తక్కువగ నన్నది. మదరా
సులోను కడపూరులో వేడిమి మామూలుగన్న తక్కువగానున్నది.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
అసిస్టెంటు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

పూనా, నవంబరు 12:—కొంతటానాయ 1½ మెర్సె వి
క్టోరియాపాయింటు 3½ అంగుళములు.

(ఆ. తె.)

పాన్సూరులో అరెస్టు: శిక్ష

పాన్సూరు, నవంబరు 10:—యీ గ్రామ కావరములు
తక్కులు శ్రీ చాత నడివాడ రామనంద్రరావుగారికి యీశ్వరి
సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంటు ఆక్టు
17 (1) సెక్షన్ క్రింద 6 మాసములు కఠిన శిక్ష (సి క్లాసు)
విధించి 11-11-30 తేదీ వుదయపు రైలుకు రాజమండ్రి
గుంటర్ జైలుకు తీసుకొని వెళ్లినారు.

వీరి తరపున నల్లపాటి శేషగిరిరావుగారు (ఎకీలు)
వాదించినారు. (విలేఖరి.)

గాంధీమహాత్ముని నవజీవన ముద్రాలయము

నర్కారు ఏలము

ఏలములో ఎవరును పాట పెట్టలేదు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 12:—గాంధీమహాత్ముని
నవజీవన ముద్రాలయము సర్కారు విశేషముగొని చేతి వద్యా
య్యము ఏలముచేసిరి. కాని బిక్కడెను ఏలములో పాట
పాడలేదు. (ఆ. తె.)

న్యాయస్థానములు

రైల్వే అండరుగార్డుపై కేసు

హైకోర్టులో శిక్ష రద్దుచేయబడుట
(న్యాయాధ్యక్షుగారి సహాయమున)

హైకోర్టులో అను యం. యన్. యం. రైల్వే
యందు పనిచేయు అండరుగార్డు ఎక్స్ ప్రెసు బండిలో పని
చేయుచు 18-4-30 వ తేదీయన కొండాపురం చేరువవచ్చిరి,
అచట స్టేషను ప్లాటుఫారంమీద నిలచియున్న ఫిర్యాదినద్ద
మండి గడియారము నొకదానిని వదిలి లూకికొనియును. ఇంత
లోపల బండి కదలిపోయెను. అంతట ఫిర్యాది ఈవిషయమును
పోలీసువారి కరింగింపగా కేజీకుంట పోలీసువారు మద్రాసుపై
నేరారోపణ గావించిరి. తా లూ కా నె కం డు కా సు
మేజిస్ట్రేటుగారు మద్రాసు వి. సి. సి. 379 వ సెక్షన్ క్రింద
అవరాధిక తీర్మానంబి 24 సంవత్సరమువరకు సత్వనరక
గరిగియందునట్లు నియమించి కదలిచేసిరి.

ఇందుపై మద్రాసు కడప సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు
జైనులు ఆపీలు గావించిరి. సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు 379 వ
సెక్షను మార్చిచేసి వి. సి. సి. 408 సెక్షన్ క్రింద క్రిమినల్
ఎన్ ఆప్రొప్రియేట్ నేరముగ నెంచి మద్రాసు లంచముక్రింద
పూచిగా దీనిని గొనియందునని యూహించిరి. కాని శిక్ష
మాత్రము క్రిందికోర్టు శిక్షనే ఖాయపరచిరి.

ఈ తీర్పుపైని నేడు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి
బాక్సుగారి సమక్షమున కేసు ఆపీలు విచారణకు వచ్చెను.
యం. ఏ. టి. కోయిలో గారు మద్రాసుపక్షమున వాదించుచు
సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు 379 వ సెక్షనునందీ 408 వ సెక్షన్
వకు నేరమును మార్చియందున మద్రాసు ప్రతివాదమును పెట్టు
కొనుట కవకాశ మొసంగబడి యుండవలసినదనియు, ఈ సంద
ర్భములో ఆల్లు జరిగియుండ లేదనియు, వాదించిరి.

న్యాయమూర్తులు తీర్పు తెప్పించు సాక్ష్యముపై వాదా
రపక్షముండగ శిక్ష నను సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు మార్చి
యండమాడదని బల్కుచు మద్రాసు విడుదల చేసిరి.

రాజేంద్రప్రసాదుగారి అన్వేషణ

జెయిలులో అన్వేషణలై యున్నారు

పాట్నా, నవంబరు 12:—వీరూ కాంగ్రెసునాయకు
లగు రాజేంద్రప్రసాదుగారికి 6 నెలలు శిక్షవిధించబడి యుండు
నందున వావారివాగు జెయిలులో నున్నారు. ఉప్పుసముల
బాధపడుచు అన్వేషణలై యున్నారు. (ఆ. తె.)

వెద్దాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

డి. ఎస్. 198/1937

వాది:—గంధి సత్యనారాయణమూర్తి సా॥ పూరికల
తాటిపర్తి.

ప్రతివాది:—అడబాల వెంకన్న వగయరాలు సా॥
పూరికలతాటిపర్తి.

1. ఈసంబంధంలో వాది ప్రతివాదుల పయన పొందిన
తనఖా దీక్షిదాఖలా హామీగా ఉన్నట్టిన్ని నెలల కాబోయే
ప్రతివాదులతాలాకు ఫిర్యాది విచారం.—

మెద్యూలు

కూర్మగోదావరి డిస్ట్రిక్టు ప్రతిపాదు సబ్ డిస్ట్రిక్టు
చెందుర్తి గ్రామంలోని 31 వ జిరావాలి పట్టా తహశీలు
మొరక దూరేకలవాని కేవలీ య 29.80 ట్టులో తుమ్మపల్లి
వీరన్నకు ప్రతివాదులు విక్రయించిన పడమరవైపు య 6-80
ట్టుగాక తరిమ్మయ 28-50 ట్టుకు వద్దులు.

1 తూర్పు పుంత—2 దక్షిణం తాటిపర్తి గ్రామం
తాలాకు రాయవరపు శేషయ్యగారి తాలాకు యనాం.

3 పడమర చల్లా బుచ్చెన్నగారి ఇనాం కొంతమేర
తుమ్మూరి వీరన్న తాలాకు జింఝాతి కొంతమేర తోట
స్వామి తాలాకు ఇనాం కొంత మేర—

4 ఉత్తరం తోట స్వామి తాలాకు ఇనాం.—

ఈవాద్యులు మధ్యభూమిని యిందులోని ఫలవృక్ష
ములు వగయరాలు సహ—

సదరుభూమి వెద్దాపురం డిస్ట్రిక్టు మాసబుకోర్టులో
ది 21-11-30 తేదీన నెలం వేయబడును.

N. B. సదరాస్తి విషయమై కావలసిన సలాయిషీలు
మా అఫీసులోగాని కోర్టులోగాని తెలసకొనలేను.

వెద్దాపురం } వాదికిలు,
ది 11-11-30 } చావలి లక్ష్మీనారాయణరావు,
డి. ఎ., జిల్లాకోర్టు పక్షిలు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నల నవంబరు నెల 13-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

వియ్యములు

మకును తెనాలి	,,	క 45	కలది	12 8 0	15 4 0
నెలూరి	,,	డిల్ 42	,,	12 14 0	15 0 0
ధిల్	,,	డిల్ 46	,,	14 0 0	15 8 0
రాగులు	రా. 164	కస్తా 1-8	,,	8 12 0	9 0 0
మత్తులు	,,	,,	,,	14 0 0	15 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు	కస్తా 1-8	ర 205	,,	11 0 0	12 0 0
తెనగలు	,,	డిల్	,,	10 0 0	11 8 0
తెనలు	,,	డిల్	,,	11 0 0	12 0 0
బియ్యములు	,,	డిల్	,,	13 0 0	15 0 0
తొలములు	,,	ర 195	,,	6 12 0	7 0 0

3. మానెవస్తువులు

మత్తులూర	కా 1-8	,,	105 0 0	110 0 0
తెయ్యి	కా 1-8	,,	14 0 0	19 0 8
తేనెనగపప్పు	కా 1-8	,,	29 0 0	31 0 0
తేనెనగపప్పు	గానుగ కా 1-8	క 88	పానకము	78
అమడము	కా 1-8	,,	88 0 0	90 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు

చాయకము	కా 1-8	,,	70 0 0	78 0 0
కూరకము	,,	,,	40 0 0	42 0 0
మిరకములు (గుంటూరు)	కా 1-8	,,	67 0 0	84 0 0
ధనియలు	కా 1-8	,,	80 0 0	85 0 0
గుంటూరుపానకము	నీరునుదు	కా 1-8	క 40	45
కొండు	కా 1-8	,,	21 0 0	25 0 0
అల్పాచార్య	కస్తా 1-8	,,	22 12 0	23 14 0
చింతకండు	కా 1-8	,,	24 8 0	25 0 0

5. ధనుము

కట్టారము	కా 1-8	,,	37 8 0	29 0 0
చివరము	,,	,,	24 0 0	28 8 0
రత్నము	,,	,,	28 0 0	28 8 0

6. నూలు

నెం 20	కెన్సి	సింహ	యాకె	,,	5 4 0
నెం 6	,,	కటారి	,,	,,	8 4 0
నెం 8 1/2	,,	,,	,,	,,	8 12 0
నెం 10 1/2	,,	,,	,,	,,	4 4 8
నెం 14 1/2	,,	,,	,,	,,	4 8 0
నెం 40	రాని	,,	,,	,,	7 0 0
నెం 4	కెన్సి	మనీడు	,,	,,	2 10 0
44	సాండ్	,,	,,	,,	4 0 0
నెం 20 1/2	బమ్మరు	,,	,,	,,	4 18 0
నెం 20 1/2	చెరిల్	,,	,,	,,	5 0 0
నెం 20 1/2	తిరుమరు	,,	,,	,,	4 9 0
నెం 24	,,	,,	,,	,,	5 8 0
నెం 28	,,	,,	,,	,,	6 0 0
నెం 80	చిన్న	కెన్సి	తిరుమరు	,,	5 0 0
కొలతూరు	నెం 24	,,	,,	,,	5 8 0
,,	నెం 12 1/2	,,	,,	,,	8 12 0
,,	నెం 6 1/2	,,	,,	,,	2 11 0
,,	నెం 22	,,	,,	,,	5 6 0
కందులము	నెం 20 1/2	,,	,,	,,	5 0 0
,,	నెం 22 1/2	,,	,,	,,	5 4 0

7. లోహములు

కండి 100	కులం 1-8	,,	48 10 0	51 9 0
గూర	కులం 1-8	,,	21 8 0	21 18 8
పసున	1-8	,,	18 8 9	18 8 9
ఇల్లిడి	కా 1-8	,,	188 0 0	190 0 0
రాని	కా 1-8	,,	287 0 0	289 0 0

8. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లూరు అలిమేలు సింహ-యాకె			
నీలిరంగు 1 రతి	0	10	0
14 రతులు	1	10	6
28 రతులు	1	10	9
55 రతులు	1	8	0
1 అండ	1	8	0
కచ్చిలూరు పానకము కా 1-8 అనా (పచ్చి-రత్న)	8	4	0
కాండ్ కా 1-8	1	8	0

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు

ఆసియాపట్టుము

మంత్రి మలనాగారి వినవీరపు పట్టుదల

బీసంబికి నల్లకమ్మ చర్యలు

దీర్ఘ, నవం 12:—దక్షిణాఫ్రికా భారతీయకాంగ్రెసు వారు ఆసియాపట్టుము ప్రాంతానికి ఈదిన తొలివార నంబిరి:— కాంగ్రెసు రాజకారమును వారు 9 వ తేదీన దాని ముఖ (యూనియన్ ప్రభుత్వము) గారిని సంబంధించి బ్రాహ్మణులు యేషియాటిక్ బిల్లును ప్రతిపాదించి నమూనా అందజేసిరి. ఈ బిల్లు యథార్థమైన పార్లమెంటు సభలో తిరిగి ప్రవేశపెట్టబడునని మంత్రిగారు జవాబుచెప్పిరి. నిరంతరం మేర్పరచుకొనిన భారతీయులు తమ భార్యలను కుటుంబమును తెచ్చుకొనటకు అనుమతిపక, భారతీయులు యూనియన్ దాటిపోవుటకు సరికేటటులను యిక్కడ, 1927 నాటి బీసంబికి కుట్రయగు యూనియన్ ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించుచున్నారని రాయబారివ్యవహార నిరసనను తెలిపిరి. ఇదివరకెన్నడు నిట్టి అటంకములు లేకుండెనని. ఇప్పుడు భారతీయుల హక్కులన్నియు అంతరించినపుడు చూచి, చాల కష్టపడ వచ్చినది. మంత్రిగారివైఖరి వివాదకరముగ నున్నది.

ఇంపీరులు ఇండియన్ సిటిజన్షిప్ ఆఫ్ ఆసియాపట్టుము, జాంబాయిరేవున, విదేశములందలి భారతీయులగుర్తి విచారించబడి ఎన్.ఎ. వాయిదాగారిని గాని పర్ ఫులు మా స్వేచ్ఛాగానను, రామచంద్రగారు, కలుసుకొనిరి. ఈ విషయమున చరిత్రయంతయు తెలిపినపద పర్ ఫులు మా స్వేచ్ఛాగానను యిట్లు తెలిపిరి:—“రామరామ మారిపోవుచున్న పరిస్థితి కులగుర్తి తన అభిప్రాయముల నేరించి, నిజస్థితి తెలిపి యెటుకు మా ఏజంటు అటు కష్టపడుచున్నాడు. లండను లోను ఇండియన్ ప్రెసిడెంటు జనరలు హెన్రీబాగ్గారితో గూడ ఈవిషయము చర్చించియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు ఎంత మనస్తాపము పడుచున్నారో అంత భారతీయ కాంగ్రెసు తీర్మానములన తెలియగలదు. వారికి చాలయిబ్బందులు కలుపించుచున్నది. పూర్వపురిషయ మలో వింది యింతపక్షములవారు సహాయమునకుండినచో సమస్య పరిష్కారము కాగలదు. మార్పు ఆఫ్రికానుగూర్చిన ప్రభుత్వ ప్రకటన పూర్వపురిషిక్ ఇంచుకూడే మాపుచున్నది. భారతీయుల అభిప్రాయమును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారి కాయెంటు సెలెక్షన్మిటీకి తెలియ జేయుదురు. ఈమధ్యదక్షిణ ఆఫ్రికాలోన, లండనులోన, వెలుపడిన ఉపన్యాసములు ఆశ్చర్యమును విస్మయమును కలిగించుచున్నవి. వారిలో ప్రకటించబడిన ఆ ఉపన్యాసములు కచ్చితమైనవేనా యనిపించుచున్నది. ప్రపంచవ్యాప్తమునకున్న మూల జనములను యీ లోకములో బ్రతికి పుట్టిన వారలను దాయమునకు విరుద్ధముగా యిట్టి భావములను ఏదోయిషయ ప్రభుత్వమువారియన ఆమోదించెదరాయని సంభాషణ కలంబు నున్నది. విదేశములందలి భారతీయుల విషయమున ఇండియా లోని భారతీయులందరి అభిప్రాయము ఏ కే ధ విం చుటయేగాక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలుపు ప్రకారమున ప్రతిబింబించుచుండును. మాయందు ధర్మమున్నది నియమ, బాధ్యతల రాజనీతిబలములు ఈవిషయము చర్చింప బడునపుడు వ్యాపకము చేయవలసియు సమ్మతముగాను.

ప్రకటన

నా మైనరు కుమారుడు మకాయం మక్కారావు అనే క్రైస్తవ, యిట్లనుంచి లేచిపోయి, కొందరు మక్కారావు సహవాసముచేసి నీతి విరుద్ధమైనపనులు చేస్తూ తన సహవాసకుల ప్రాత్యక్షమునను దుష్ప్రవర్తనలను నిమిత్తం ఆక్రమిక ప్రభుత్వముల చేయుటకు ప్రయత్నములు చేస్తుంటున్నారని తెలియపర్చినది గజక, ఇంచుమనల యావస్థలను ప్రజలకు తెలియజేయునది యెనునగా, సదరు మక్కారావుకు ఎవరైనా యిబ్బందులు అనిన్ని సాక్షులు యావత్తూ స్వాధికమేగాని, విశ్వాసములు కావు. గజక ఎవరైనా యిబ్బందులు యిచ్చినట్లుయితే నన్నుగాని నాయితరకుమారులనుగాని, నా ఆజ్ఞలనుగాని బాధించినపుడు అని తెలియపరచడమైనది.

2. నీతి విరుద్ధపు పనులకు ఇచ్చిన యిబ్బందులు సదరు మక్కారావుకు బాధించవు అనిన్ని, అట్టి యిబ్బందులు యిచ్చినవారు తప్పక చెడిపోవుమన అనిన్ని ఇందులముగా ప్రచురపరచడమైనది.

రాజమండ్రి } వర్తకాయల నెంబరర్షిం. 9-11-30,

లా కాలేజి ఆంధ్రనాటకసంఘము

సారంగధరనాటక ప్రదర్శనము
ఈ కాలేజి విద్యార్థులు కామరూప్ సహాయముచే నాటక సంఘమువారు 14 వ తేది శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటల విజ్ఞాపిత పట్టుదలనందు “సారంగధర” నాటకమును తెలుగుభాషలో ప్రదర్శించెదరు.

ప్రభువుల సభ

పానుపట్టు ప్రభుని తూర్పు ఆఫ్రికా తీర్మానము
నామోదించుట

లండన్, నవంబరు 12:—తూర్పు ఆఫ్రికాలోని వల భాగముల నడుమ నింకనూ నెక్కుడుగ ఈదీక యుండవలయునను ప్రభుత్వముగూర్చి యాలోచించుటకై కామరూప్ ప్రభువుల సభలు రెండింటి యొక్కయు ప్రతినిధులను గల సమిష్టి సంఘము నొందుకు నియమించవలయునని పానుపట్టు ప్రభువుచే గావించబడిన ప్రతిపాదనను ప్రభువుల సభ వారు యామోదించిరి.

తీర్మానముచే ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వమువారు తరికింపవలసిన నిశ్చయములను “సెర్వెంట్స్ ఆఫ్ లెజిస్లేషన్, హిల్డ్ కౌన్సిల్ పర్ సామ్యుయల్, చిల్డ్రన్ గార్డెన్, మరీయ, ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు మోదించబడిన ప్రభుత్వ విన్యాయముల గూడ పరిశీలించబడవలయును. రాజ్యాంగ ప్రకారము కాననరూపేణ గాని తెచ్చుటకు పూర్వము మాండ్రేలు కవిమన్ వారి సూచనలను గూర్చి యాలోచన పలుపబడునని వారునుడిపిరి. ఈవిషయమున సమసింపబడుటకు మార్గము లుండెను. మొదటిది, ఆరిక విషయముతో నెక్కుడు కూడికను తాత్కాలికముగ విధిచేయుట; రెండవది, యెట్టి చర్యయైతే ప్రభుత్వమువారు తమ విన్యాయముల నా చరణలోనికి గొనితెచ్చుట. కాన, ఎక్కువ అభిప్రాయ ప్రకటనమునకు తా వొసంగుటకు సమిష్టి సంఘ నియామకమే మార్గమునలే వోచుచుండెను. (యూలర్)

గంధర్వకళ
రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బిగి
కలిగించు గొప్ప రేవ్యము. అనేకులకు మిగల మగతనము కలిగించి 20 ఏండ్లనుండి మెప్పుపొందుచున్నది.
కాన సీసా (1 నెలకు) 8-0-0 పోస్టుభర్తలు 1-0-0
గంధర్వఫార్మసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

వివరుకాదని రుజువుచేయువారలకు సొమ్ము వాపసు
“రిజిస్టర్ లీవర్” రిఫ్టు గడియారము 5 వ-వ తురములు గ్యారంటీ. రోల్స్ రాయిస్ చేయిన తో ధర రూ 4-8-0. ఒకేదఫా 5 గడియారములు కొనుగోరి రూ. 12-0-0.
ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 బీటు పావుకార్ పేట, మద్రాసు.

FOR SALE.
Insolvency of J. G. Peters.
“THE PEOPLES CINEMA”
A Touring Cinema comprising one new tent 80' x 120' one H. P. Peter oil engine, one Pathe's Mirror, one Projector, one Crompton Parkinson's Dynamo 110 Volts, galleries for 500 chairs, Ticket Office, Cabin, etc., complete. Reasonable offers invited.
High Court Buildings, Madras. F. H. WILSON, Official Assignee.
7th November 1930.

సామర్లకోట చందాదారులకు
విజ్ఞాపి
తాము యివ్వవలసిన చందాధనము నరికొన వాయిదాలో వసూలు యివ్వనట్లు మాకు యేజంటు పంపిన స్టేటుమెంటుకల్ల తెలియుచున్నది. కాన దయచేసి ప్రతినెలయు చందావైకము ముందుగానే చెల్లించి ప్రతిక స్వీకరింపబ్రాభితులు.—
వ్యవస్థాపకుడు

మీ

వాటా యెంత?

1930 జోనన్.

31-12-1930 తేదిన అమలులో ను

న్న అన్ని లాభములు కలి

సిన పాలిసీలకు ఒక సం॥

రం జోనన్ ప్రత్యేకించబడును.

ఒకసారి ప్రీమియము చెల్లించినట్టి

నూతన పాలిసీలకు కూడ ఇది

సమానముగానే చెందును.

PRUDENTIAL

నందే భీమా చేసికొనుడు

పూర్తివివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.

CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA

or to

BRANCH OFFICE:

C/O GILLANDERS ARBUTHNOT & CO.

POST BOX NO. 261,

NORTH BEACH ROAD, MADRAS.

INSPECTORS: V. R. JANAKIRAMA IYER,

THE CRESCENT, MYLAPORE.

S. N. K. SUNDARAM, BEZWADA.

SPECIAL AGENTS: PIERCE LESLIE & CO.

V. 18.

CALICUT, SOUTH INDIA.

శ్రీ ఆంధ్రజనసంఘము, ఖర్గపురము

శ్రీ ఆంధ్రజనసంఘ కార్యనిర్వాహక సభావ్యవస్థాపక కమిటీ 25-10-30 తేదీన జరిగి, సభాపూర్వకము సమకూరినందు, మ. రా. శ్రీ. రా. బి. డి. లక్ష్మీకారాయణ పంతులు గారు సుదీర్ఘమయిత జీవనచరిత్రను, దేశసేవాత్మక కార్యదీక్షాపరాయణులై, సర్వజనసంతులనై, జీవించి వారి స్వభావమండలిని విచారపాగరముననుంచి గత నెలవెంబరు 30 తేదీన జరిగిన సంతకమునెత్తి సభాసర్వస్వమునదాని విచారకులగుచి, వారి యాత్మకాంతికై దైవప్రార్థనముగా వింది, లలితర తీర్మానముతో సభను ముగించిరి. ఈ విషయమును నిర్వాహకుని బంధువర్తమానుడు, ప్రతికాధిపతులకు తెలియజేయుప సర్వాధికారము కార్యదర్శిగారి కొసంగబడెను.

ద్వీపాంతరవాసశిక్ష

రత్నసింగుగారికి 307 నెక్కునువహారము శిక్ష

లాహోరు, నవంబరు 12:—రత్నసింగు అనేది బాబు అహారి సింగుగారు 307 నెక్కును ప్రకారము యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్షయును ముందునుండి పాపముల చేట్టుము వను ఫలించి 7 సం॥ రములు కఠిన శిక్షయును విధింపబడెను. రెండు శిక్షలు ఏకకాలముచే అనుభవించవలెను. (అ. ప్రె.)

లాహోరులో శైలిల క్షమాపణ

37 నుండి క్షమాపణ కోరుటచే విడుదల చేయబడిరి

లాహోరు, నవంబరు 11:—రాజీయక్రైడిల 37 నుండి క్షమాపణ కోరుటచేతను ఇకముందు ప్రభుత్వ విరద్ధ మైన కార్యములలో పాల్గొనము- అని ఒడంబడిక వ్రాసియిచ్చినందు వల్లను విడుదల చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

చోడవరం డి॥ మున్సబుకోర్టులో

S. C. 476/30

వాది:—వనగాడ అప్పన్న

ప్రతివాది:—జంజూరు సముద్రం

ప్రతివాదిపయ్యి ప్లయంటు పరిహారం రాబట్టేనిమిత్తం వాది దావా తెచ్చెను. గనుక అందుకు గల ఆక్షేపణలు తే 24-11-30 దిన వరము 10 గంటలకు వచ్చి యీ కోర్టులో తెలియపర్చవలెను. లేనియెడల ప్రతివాదిపయ్యి తీర్పు అగును.

(సం.) ఆర్. సత్యనారాయణ.

శ్రీమతి కృష్ణనెహ్రూగారి

ఆరెస్టునివరము

ఒక రాజీయక్రైడి విచారణను ముందుకు

ముందుకు వెళ్ళగా అచటచారిని గూడు

విచారణకు నిలువజేయుట

అచటచారు, నవంబరు 12:—మండిత గూరిలారు నెహ్రూగారి రెండవ మహాత్మ్య కృష్ణకుమారికృష్ణగారును కొత్త ముఖ మారి కృష్ణ గారును శిష్టి స్త్రీ జయలలో జనశ్రుతున్న ఒక రాజీయక్రైడి విచారణను ముందుకు కలెక్టివ్ పెట్టిరి. వారినడునా కస్తికముగా పోలీసువాడుగలో ధించి మేజిస్ట్రేటురొదుట నిలువజేయిరి. ఈ రీతిగా జరిగి తముగా వారిని ఆరెస్టుచేసి విచారణచేసి వారికి జాల్మానా వేసిరి. చిత్రములో చిత్రము మరియొక తెనకో ఆజ్ఞాల్మానాకు చెల్లించి రని జంటనే కృష్ణకుమారిగారిని విడుదల చేసిరి.

సంద్యాల డిస్ట్రిక్టుమునసపుకోర్టులో

S. C. 514/1930

వాది:—మేడా శీతారామయ్య

Versus

ప్రతివాది:—జె. నజరల్లిఖాన్

సంద్యాల తాలూకు చలమ ఫారెస్టుగార్డు ప్రతివాదికి తెలియజేయు నోటీసు:—వాదిశేర 16-5-1927 తేదీన 60 కు నీవు ప్రోనోటు వ్రాసియిచ్చినందుగాను, మేడావా కోర్టులు చేసివున్నాడు. సదరు దావా 17-11-30 తేదీన సోమనా వేయబడివున్నది. అతేదిన నీవు కోర్టులో హాజరుగానెరలు నీవైన యన్సుపార్ట్ డిక్రీ చేయబడును.

పానన్యం కృష్ణమూర్తి

వాదిపరం వకీలు, సంద్యాల, 10-11-30.

మద్రాసు అందు సదరక మరదానా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ప్రొత్త కనీమట్లు, డబ్బు, వి. టాంకులు, రైల్వే మ్యాచిన్లు, లాండ్రలు, తీగలు, గృహవికరణములు, కప్పతాళములు, మైక్రొటెటరులు, గడియారములు, వాటి సీసాయిలు, ప్రొముట్లు, ఆసిడ్ బాటిలు, రంగు చిన్నపాపాయిలు వగైరా ఉపయోగించని పామానాలు హాంబుల్లో స్టాక్కు దిమ్మ నందు 2-12-30 తేదీ సోమవారంనాడు ఉదయం 8 గంటలకు బహిరంగశలములో అమ్మకమును ప్రారంభించి, తప్పకాకనము లాడుకూడ జరుపబడును.

నిబంధనలపేరకు ఇండియన్ గా వగదుడు చెల్లించవలెను.

కెరెంబూరునందు గల ఎస్. అందు ఎస్. లైట్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కన్ట్రీలో ఆర్ ప్రోద్బుగారికి వ్రాసిన ముద్రించబడిన యెలము అమ్మకపునస్తుల బాదితాశలము వర త్తులు వగైరాలు బడయగలవు.

సనాలు చేయదలచినట్టివారికి ఉచిత ప్యాములు యవ్వ బడవు.

ఏ. సి. టర్నరు,

కన్ట్రీలో ఆర్ ప్రోద్బు

The Coimbatore Spinning & Weaving Company Ltd., Coimbatore.

సం. 2-4-6 6½-8-8½-10-10½-11½-12½

14½-20-20½-21-22-24-30-32-40 ఈ నూళ్లున్న మిల్లుకోరా, ఖాది, చలవఖాది, లాండ్లాతులు, దుప్పట్లు, కండువాలు చావులు, చీరలు, తువాళ్లువగైరా అన్ని రకములు అతిచక్కగాను, మలచిరకములు దొరకగలవు.

All enquiries are to be sent to:—

CHITTOORY RANGIAH,

Post Box No. 43, Cocanada.

సరిహద్దు రాష్ట్రములు ఆఫ్రిడీల సంధివ్యవహారములు

ఫేలు తెగవారికి ఆంక్ష-ఆఫ్రిడీల నభ 17 తేదీని జరుగును

పెహవరు, నవంబరు 10:—పెహవరు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు యాక్రివికటనను శేడు గావించిరి:—

(1) కంబరు ఫేలులు (2) మాల్కిన్ ఫేలులు (3) తీరా వాల్కిన్ ఫేలులు (4) బాక్ ఫేలులు (5) కనురాయి ఫేలులు (6) సిపా ఫేలులు (7) అక్కా ఫేలులు (8) టైరా ఆనాము ఫేలులు బ్రిటిష్ గవర్నమెంటువారికి కేంద్రభావము వహించి ప్రవర్తించిరి. అందువల్ల సరిహద్దు రాష్ట్రాధికారుల చట్టము ననుసరించి చిఫ్ కమిషనరుగారు ఉత్తరువు చేయవలసి యును నగా:—

(ఏ) వైతెగలవారు బ్రిటిషు యిండియాలో ప్రవేశింప గూడదు.

(బి) అట్టివారు ఎడల కన్వించినను అరెస్టుచేయబడి జైలులో భద్రముగా నిర్బంధింపబడుదురు.

(సి) వారి తాలూకా చరాస్తులన్నియు జప్తుచేయబడి సర్కారులో బాఖులు చేయబడును.

(డి) అట్టి తెగల వారితో బ్రిటిషు యిండియాలోని ప్రజలు ఏవిధమైన లావాదేవీలను జరుపకూడదు. లావాదేవీ అనగా వారికి బహులాసంగుల భోజనమిడుట, వస్త్రములు, ఆయుధములు మందుగుండు సామాను ఇచ్చుట, వాహనములను ఇవ్వించేయుట, ఏదైన సంతకాయిషీ యిచ్చుట కూడదు. అట్టి వారు డిప్యూటీ కమిషనరు అనునతి లేకుండ, చేయరాదు.

ఆఫ్రిడీలసంధిసభ

ఆఫ్రిడీల జగ్జూనులో యీ నెం 17 తేదీన సమావేశమై సంధివ్యవహారములగుట్టి ఆలోచించెదవటం. జగ్జూ ఫేలులు ఇటీవల ఇచ్చు తగులబట్టికందులకై ఆఫ్రిడీల 10 కల రూపాయల జరిమానా విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పెహవరులో పిక్కెటింగు

పెహవరు, నవంబరు 11:—గవర్నరు గారు మునుడి కచ్చివ 4 గురు పారాగుకాలములు పిక్కెటింగు చేసినవ. ఆ ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాగపూరులో ఎన్నికల నిక్కెటింగు

37 మంది నిన్న ఆరెస్టుచేయబడిరి 27 మంది విడుదల చేయబడిరి

నాగపూరు, నవంబరు 11:—నాగపూరులోని స్టేషను రైల్వే నిన్న గురు స్ట్రీటు పిక్కెటింగు చేసినందులకై ఆరెస్టు చేయబడిరి. కాని 4 గురు విడుదల చేయబడిరి. మున్యవరగా వారి కాంగ్రెసు శాంతిభిమరవాసుకురా లకు అనుచూయా బాయికేలుగారు మాత్రము జైలులో నుంచబడిరి.

నిన్న ఆరెస్టు చేయబడిన 37 మంది విడుదల చేయబడిరి. 30 మందిపై సెరారోపణ చేయబడెను. విచారణ జరుగును. ఎన్నికలలో నూటికి 50 మంది మాత్రమే వోట్లు వేయవలసి.

మహమ్మదీయ అభ్యర్థుల పోలింగుస్టేషనునంద పిక్కెటింగు జరుగలేదు.

దాశీన్యాలు పోలింగు స్టేషనునంద నుండి తిరిగివచ్చుచుండిన ఒక పోలింగుదళముపై జనులు రాళ్ళువచ్చిరి.

మహిళా పోలింగు స్టేషనునంద నుండి తిరిగివచ్చుచుండిన పోలింగుదళముపై గూడ రాళ్ళువచ్చిరటెను. కాని పోలింగులతో జనులను తరిమివేసిరి.

అనుచూయాబాయి కేలుగారి ఆరెస్టు చేసినందులకు విప్లవ వైదికులగు చాలరను పోలింగు దళము ప్రాయంగా దాధించినందున అధికేవలభాగము శేడు నాగపూరులో పారాగ్రహ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘసాధనము

ఎర్రపు, తెలుపు, పచ్చు నెలలను రా ను బా గ ను 20 మాత్రలలో పూర్తిగుండుకలుగును. విచిత్ర చేయవలసివని శేడు సభ్యముకూడ లేదు. అశేకపర్వ ఫిక్కు పొందియున్నది. నెల 20 మాత్రలు రు. 3-3-0. అనుసాన తెలుసు రు. 1-0-0.

త్రిపురనుందరి వైద్యశాల,

శేటలాగు ఉచితము

మహేంద్రవాడ, రామచంద్రవరంపాడు, కూర్మగోదావరిజిల్లా.

డాక్టర్ కొట్టాన్ - హార్బర్ గ్లిజరైన్ BEST INDIAN TOILET CREAM.

హిందూదేశకాలక్రిష్టాంతికి తగినట్లు ఆయుర్వేదవస్తుసముదాయముచే తయారుచేయబడిన, శ్రేష్ఠమయిన గ్లిజరైన్ ఆక తెలికీరము—

దీనిని ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలములయందు తిరస్సుకు చురుముచుండి, దేహమునందు నిక్కాకను శాంతింపజేసి కండ్లనునకలు, కండ్లముంటలు, కంట నీరుకాదుట, నిద్రాభంగము మొదలగు పర్యకిరోవ్యాధులను హరించుటయేగాక వెండ్రు లకు వల్లభనమును, నిగనిగమును శాంతియు మృదుత్వమును గలుగజేసి పట్టుకుంచవలె పెంచును. ముత్యము దీనిచే ముఖశాంతియు మనస్సుకు సంతోషమును కలుగజేయును. ఆచారపర్యంతము స్త్రీపురుషులు తలమెరుగుకును తలంటున్నా నమునకు ఉపయోగింప నగును. ఒకతూరి పరీక్షించిన నిజము తెలుపదును.

నెల—4 బొమ్మలబుడి 8 అణాలు, 8 బొ. బుడి 11 అణాలు, 8 బొ. బుడి 14 అణాలు. ఏకెంట్లు కావలయును. సోద డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:— జయసుందరా అందు కంపెనీ, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

(RESULT OF PRESENT DAY MOVEMENTS) ప్రస్తుత పరిస్థితుల ఫలితము

భీమాచేయబడిన మొత్తమునకు సమానమైన ఖుణములనిచ్చు నడునాయముగల ప్రకటనవలె అంత అక్కరగా నుండదు...వలననగా మీకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన లాభములు గలవు.

- 1. మీ కొమార్తె వివాహముచేయుటకు.
- 2. మీ కొమారుని చదివించుటకు.
- 3. వ్యవసాయము ప్రారంభించుటకు.
- 4. వ్యాపారమును ప్రారంభించుటకు, లేక వృద్ధిచేయుటకు.
- 5. మీ స్వగృహమును కట్టించుకొనుటకు.
- 6. మీ భూమి వ్యవసాయముల నభివృద్ధిచేసుకొనుటకు.

వసతులు గలవు.

చేర్కాన్
ఆర్. ఎస్. హర్బిలన్ శారదాగారు,
ఎమ్. ఎల్. ఏ.

యిప్పటికే వందలకొలది చేరియున్నారు. ప్రతిదినము అనేకులు చేరుటకై వచ్చుచున్నారు.

మీరేల చేరకూడదు?

వకాలమునందు పనిచేసిన అత్యధికలాభము గలుగును.

యేంజిల్స్ నందొక పాలసీను పొంది, A నుండి Z వరకు రక్షణను పొందుదు.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు అంగ భావయంతే వ్రాయవలెను. వివరములకు ఈ పత్రికవిలాసములకు వ్రాయవలెను:—

విక్రీతి భారాశ్రమై పథకులపై ఇదివరకు ప్రతినిధులు లేనిచోటల పనిచేయుటకై గౌరవనీయులైన వారివద్ద నుండి దరఖాస్తులు ఆహ్వానింపబడుచున్నవి.

The Angels' Insurance Co., Ltd., Post Box 119, యేంజిల్స్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్., Delhi. పోస్టుబాక్సు నెం 119, డెల్లీ. (6) వ్రాంచి శుకేశ్వర, కలకాతా.

3 దినములలో దంతములు మూడు రెట్లు అధికముగా తెల్లనగును

కొలినాస్ చెడని నురుగు తడిలేని బ్రష్ములముగా హానిలేకుండ దంతములను మిక్కిలి తెలుపుగా శుభ్రపరచుచున్నది.

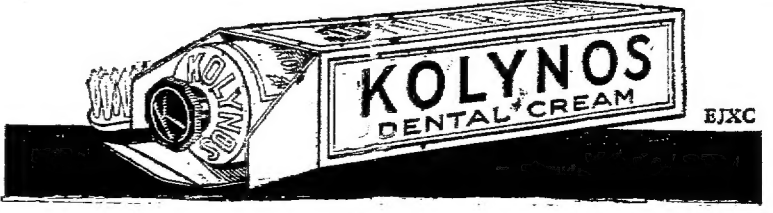
పసుపుపచ్చని రంగుగల దంతములు అందమును పొందుచేయుచున్నది. తెల్లని దంతములు పొగడబడు చున్నవి. పసుపు పచ్చని దంతములు పలుచనివలెనే కప్పబడుచున్నది. ఈ బంగదంతములు ముత్యగాన, అలక్కకు చేరువబడుచున్నట్లును ఆగవడుచున్నది.

తడి లేని బ్రష్పై ఆర అంగుళము కొలినాస్ ఈబంగను తీసివేయును! కొలి నాస్ ను ఎండిన బ్రష్పై నవయోగిం చుటవలన, బ్రష్మొక్క చిగును వెంగు

కలు వంగక దంతములపైభాగములను, దంతముల మధ్యకు ప్రవేశించి బాగుగా శుభ్ర పరచుచున్నది. చెడనట్టి కొలినాస్ నులుగు పసుపు పచ్చనిపాచిపై లెక్కలేని చిన్నచేర్లవలె పనిచేయును. పాచిని త్రోసివేసి, చక్కగా తోమును. అది క్రిమిలకు, నోటి దుర్వాసవలకు పారదోలును. కొలినాస్ ను రి కోజులుమాత్రమే యుపయోగించి, మీ దంతము లెంత తెలుపుగా నుండు నది గ్రహింపుడు.

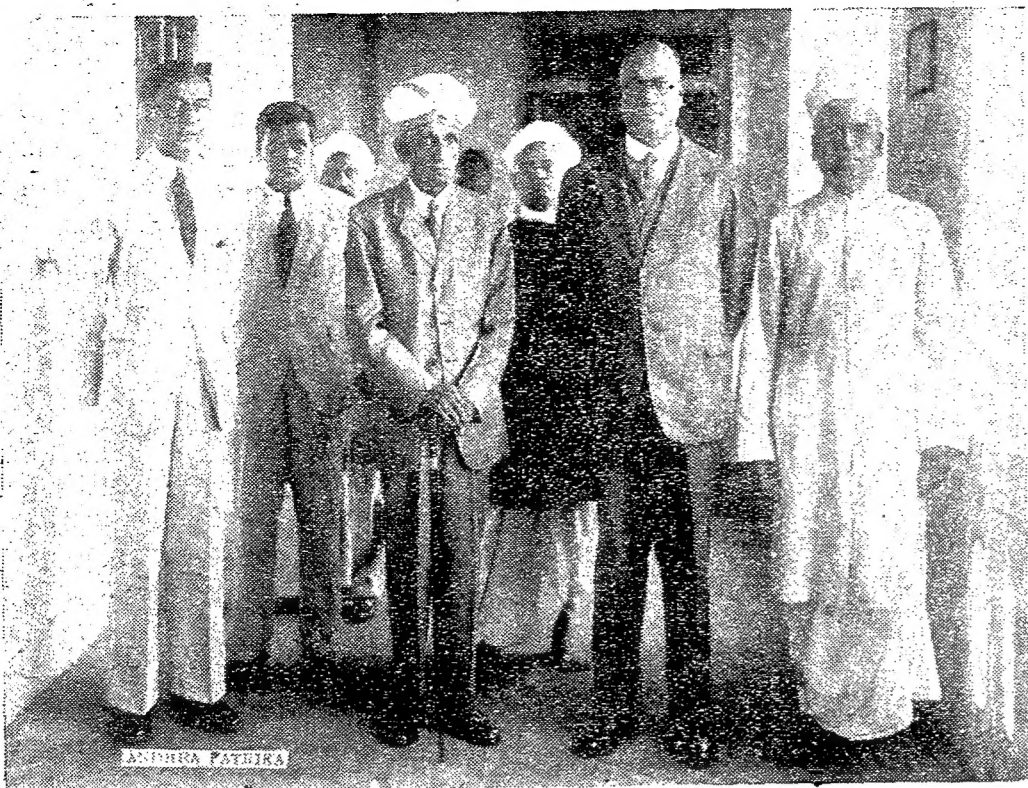
ఈ కొ ప ను ను పరిశీలించు ఉచితముగా పంపబడు ట్యూబునకై 2 అణాల స్టాంపుతో పంపుకొనుడు.

డేటన్ ప్రైస్ అందుకో., లిమిటెడ్.
పోస్టుబాక్సు నెం. 778 బొంబాయి
0-2-0 అణాల స్టాంపును ఇందువెంబడి పంపి యున్నాను. ఉచితముగా పరిశీలించు పంపునట్టి కొలి నాస్ డేంటల్ క్రిము ట్యూబును పంపవలెను.
పేరు.....
వీధి.....
కోరిక.....

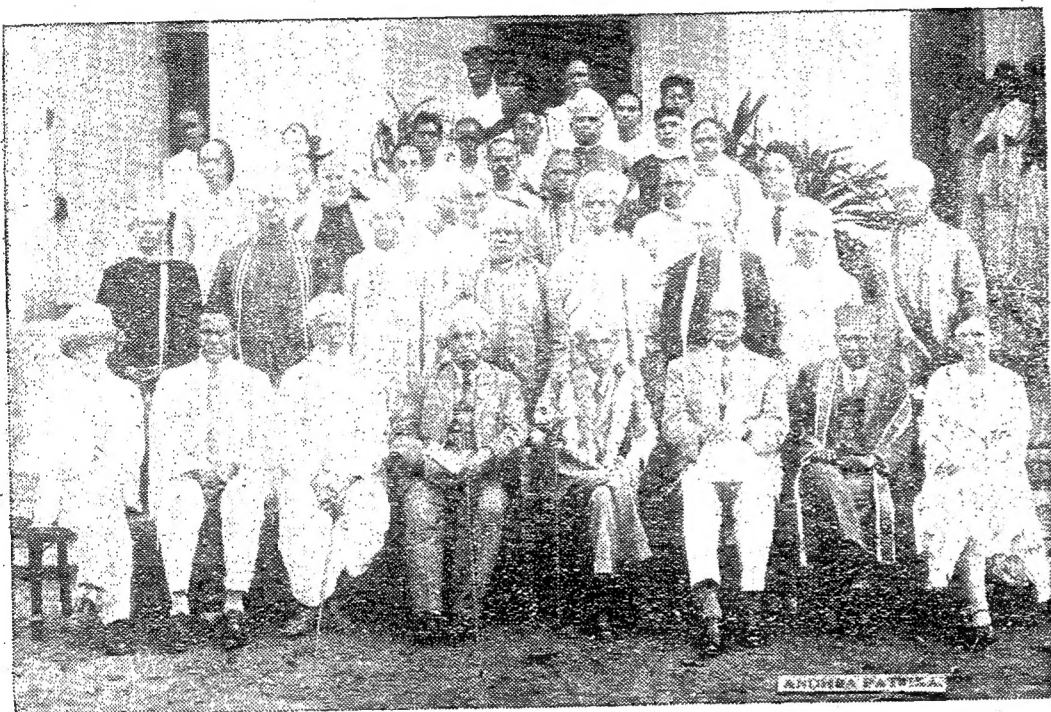

L7-B

వేములపల్లి చిన్నరామయ్య

అట్లామలై విశ్వవిద్యాలయమునందు ఎకనమికు సాసయిటీ ప్రారంభోత్సవమును సర్ ఎ. విశ్వేశ్వరయ్యగారు (మైసూరు) జూపిరి. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారును మైస్ ఛాన్సలరు ఎస్. వి. రాగనాథు గారును ప్రోఫెసరు దొరస్వామి అయ్యరుగారును తదితరులు నిదు గలరు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

అట్లామలై విశ్వవిద్యాలయమునందు జరిగిన గానకళాశాల వార్షికోత్సవమునకు వివిధ ప్రాంతముల నుండి వచ్చిన గానవిద్వాంసులు వెనుకవరలో నిలిచియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ఎం. కె. సుందరరామయ్యగారు
అదివరకు తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగఁ జరిగిరి. మధురలోని సారాస్వతి బ్రాహ్మణులు ౧. 107 కేంద్రము ప్రకారము ఏడాది శిక్షింపబడిరి.

శంకరి
మదరాసు మ్యూజిక అకాడమివారు యేర్పాటుచేసిన పోటీపరీక్షలయందు పాదనాయునుటయందు రెండవపూనుతి బడసిన బాలిక. తిరుచనాపల్లి. (పి. ఎస్. ఎ.)

కొంపులు, వచ్చెలు, పొదగిన నగలు వగైరాలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
ఎక్కేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 1
ప్రొత్తెటరు, బెజవాడ.

డి. శృష్టమూర్తిగారు ఎం. ఎల్. సి.
కానాడ పుగలక సంఘాధ్యక్షులు. మదరాసు కాసవ
సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ మహాసభకు పోయిన భార
తీయ ప్రతినిధి సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు రోము నగ
రమున నితర ప్రతినిధులతో ముచ్చటించుట. (ఎన్. పి. ఎస్.)

సూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు బి. ఏ. ఎ. ఐ. ఎస్. ఎం.
మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజిలోని ఆంధ్ర పట్టభద్రుడు.
ధన్వాదులో గవల కళాశాలయందు జరిగిన ఆఖరు పరీక్షయం
దు తీగలెన ప్రథమ ఆంధ్రుడు.

అసలు బంగారు నగలకు
వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు నన్స్
సీమకమలములు, నగలవ ర్రకులు
3 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.
ఆంధ్ర బెర్రజ్య రత్నా వళి 2-0-0
చరక చిత్సాస్థానము 2 6-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద శృష్టమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

ప్రజోత్పత్తి ఉగాది సంచిక

ఆంధ్రపత్రిక

ఆర్యా! ఎప్పుటి తీరున యాభావు ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరాది సంచికను ప్రకటింపఁ బోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, నాంధ్రికాధికారి విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపఁబడును. ఈము పూర్వమువలెనే దయ యూచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయాద్యమునకుఁ తోడ్పడఁ బ్రార్థింతులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింప దలచినాము. నియమితకామునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలందదు. కావున వ్యాసములు ౧౯౩౦ సం॥ నవంబరు ౧౩వ తేదిలోపల మా కందవలెనని మనవి. ప్రతి వ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

వ్యాసములను చిన్ని కాగితములమీద ఒకవైపున మాత్రమే విషయక్షరములతో విస్తృతముగ వ్రాసిపంప వేడికోలు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్రపత్రికాధిపతి

బుడ్డి 1.కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు, జి.ం.పా.యి.

అనాథ శరణాలయము

అయ్యా! అనాథశరణాలయమునకు సాయముచేయుడు! గుంటూరుజిల్లా వినుకొండతాలూకా బొల్లపల్లి గ్రామములో, ముఖ్యముగా ఎరుకల, వీనాది, చెంచ, లంబాడి, మాల, మాదిగ మొదలయిన నిమ్మచాతులలో అనాథులుగానుండు బాలుకు, బాలికలకు ఉచితముగా భోజనము పెట్టి విద్యోద్యుటకును, నూలపడుపులు, నేయుట, వడ్రంగము, కుట్టుపు, చాపలు నేయుట మొదలగు చేతిపనులు నేర్పుటకును ఒక శరణాలయము 22-7-29 స్థాపించబడినది. శ్రమము సామ్యచాలనందున చాపలు నేయుట, నులకపేట మాత్రమే నేర్పుచున్నాము గత సంవత్సరము యీ శరణాలయముందు 80 మంది అనాథులు యుండిరి. వీరు మిక్కిలి బీదవారు, కుంటివారు, మరొకపహాయము లేనివారగు నున్నారు.

2 ఇచ్చుట స్కూలులో గడచిన సంవత్సరము 5 వ తరగతివరకు ప్రాథమికవిద్య గరవుచుంటిది. ఈసంవత్సరము 6 వ తరగతికూడ యేర్పాటు చేయబడినది.

ఇప్పుడు 5 గురు ఉపాస్థాయులను, 88 గురు బాలురు నున్నారు. అన్ని తరగతులలోను చాలాప్రతిభ గల పని జరుగుచున్నది.

ఈ కార్యకారం స్కూలును స్థాపించుటలో శ్రేణుల గిగాడు చేసిన ప్రయత్నములు శ్లాఘింపతగినవి. డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషను అధికారులు, గుంటూరు.

ఈ శరణాలయమునకు మిక్కిలి అవసరముగ నీటిపథికిని, ఇండ్లకును సాయము సామ్యులేస్తున్నది. కనుక సంపన్నులగు వారు యిట్టి నిమ్మచాతి అనాథుల కొరకు తమ ప్రవృత్తినా మెసగి బోషకులగా నుండుటకు యీ శరణాలయమును పలు విధముల అభివృద్ధికి తోలందులకు ప్రార్థించుము. దయచేసి త్వరలో సాయము చేయకోరెదను. ఇట్లు విధేయుడు.

బొల్లపల్లి వినుకొండతాలూకా గుంటూరు జిల్లా. 22-10-30. బూదలసాముయేలు శ్రేణుల గి, నిమ్మచాతి ఉపాధ్యక్షులుగా అనాథ శరణాలయము.

ZENITH DRAKSHASAVA.

జె ని థ్ ద్రా క్షా స వ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనవంతులకు, బీదవారికి మంచివుట్టిని, ఆకలిని గలిగించు నట్టిదానిక. మొదడు నుపయోగించి. పనిచేయువారందరికిని ఆహుమైనది.

దస్త, ఉబ్బసహ, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్వలత్వము, పొండురోగము, రోగము కడిగి స్వస్థపడుచున్నవారు, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వగైరాలకు తిచ్చక గుణమున్న నివారికి. ఇదే ప్రకారముగా నుండువాటిని చూచి మోసపోకుడు.

జెనిథ్ మాగ్నిను చక్కగాగమనింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యశాస్త్రము ననుసరించి పరిశుద్ధతకు, కచ్చితమనకు అవనాలు. ఒక క్యార్ట బుడ్డిని వాడేమాడుడు.

ధరలు:—8 బొట్టులు రూ. 0-12-0, 16 బొట్టులు రూ. 1-4-0, 24 బొట్టులు రూ. 1-12-0.

సోల్ ఏజెంట్లు:— CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.

2

కాంతక అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.

జిల్లాయం దంతలను ఏజెంట్లు కావలెను.

ఈ దిగువ స్థలములందు ఆంధ్రపత్రికకు యేజెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్తాంపుతో వ్రాయవలెను. చిత్త పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

వీలేరు	కాజీపేట	బొంబాయి	అర్రోణం	పొరింగుపేట
కదిరి	దోర్నకల్	మార్కాపురం	కంజీవరం	బెనారస్ సిటి
చికాకోల్	ధర్మవరము	నేలూరు	చెంగల్పుట్టు	ఖరగ్ పూర్
బాబ్బిలి	చిత్తూరు	బెంగుళూరు	తిరుచినాపల్లి	కలకత్తా
పార్వతీపురం	కడప	మైసూరు	మధుర	రంగూర్
వర్లాకిమిడి	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	పాండిచ్చేరి	మోలమిన్.

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

డబ్బీ 0-6-0

తామర తైలము

12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగగజ్జ, శోభి, పొడలు మొదలగువాని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు వెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి

అమృతాంజనం డిపో,

మద్రాసు.

దోమ—తెరలు

ప్రార్థిగా

స్వదేశిగుడ్డతో

తయారుచేయబడినది

మిక్కిలి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశి నెట్టింగ్ దోమలు యేమాత్రము దూరివీలులేనట్టిది, గాలి చక్కగా ప్రవేశించ దొరగదు. పై, దిశలవట్టి గాను, నానాకుగాన, స్వదేశి లాంగ్ క్లాత్ తో కట్టబడినది.

పొడవు	వెడల్పు	ఎత్తు	1కి ధర ర.ప.తె
6 అ X 8 అ	4 1/2 అ	...	5-15-0
6 అ X 4 అ	4 1/2 అ	...	6-12-0
7 అ X 3 1/2 అ	5 అ	...	7-14-0
7 అ X 5 అ	5 అ	...	9-0-0

ప్యాకింగ్ ఇనాల. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం ఇతర యెవైనాసంఖ్య కావలసినను అర్ధరెచ్చిన 24 గంటలలోగా తీసుకువేసి పంపబడును.

ధారాశ్రమైన కమీషను నడ్డతిపై పనిచేయుటకు ఏంట్లు కావలెను.

THE UNION TRADING CO., 166/163, Harrison Rd., (M), Calcutta.